



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/12  
URBROJ: 613-01-03-3-23-13  
Zagreb, 18. travnja 2023.

# Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ministarstvo  
gospodarstva i  
održivog razvoja  
za 2021.**

## SADRŽAJ

stranica

---

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	9
	Projekti financirani u 2021.	25
	Javna nabava	30
III.	REVIZIJA ZA 2021.	32
	Ciljevi i područja revizije	32
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	32
	Metode i postupci revizije	33
	Nalaz za 2021.	34
	Provedba naloga i preporuka	43

## I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

### A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

#### ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima***

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja***

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### ***Obveze Ministarstva***

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

### ***Obveze Državnog ureda za reviziju***

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## II. PODACI O MINISTARSTVU

### Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20). Ministarstvo određuje strateške smjerove, razvija programe i planove održivog razvoja društva na načelu zelenog i kružnog gospodarstva u cilju preobrazbe u pravedno i prosperitetno društvo s resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom, osiguravajući klimatsku neutralnost, očuvanje i održivo korištenje prirodnih dobara, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvoj i unapređenje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva s posebnim naglaskom na poticanje investicija, instrumente i mjere gospodarske politike, industrijsku politiku, politiku primjene inovacija i novih tehnologija, obavlja poslove koji se odnose na rudarstvo, sudjeluje u politikama razvoja iz područja prerađivačke, drvoprerađivačke i prehrambene industrije, upravlja jamstvenim fondom za unapređenje industrije, obavlja poslove vezane uz poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva, strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza.

Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na djelatnost trgovine na unutarnjem tržištu Europske unije, opskrbu i cijene, nacionalnu koordinaciju aktivnosti djelovanja na unutarnjem tržištu Europske unije, uključujući tehničko zakonodavstvo i infrastrukturu kvalitete, koordinaciju i razvoj nacionalne politike u području normizacije, akreditacije, ocjene sukladnosti, mjeriteljstva i tržišnog natjecanja, stanje i pojave na tržištu, zaštitu potrošača, strateške robne zalihe. Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na malo i srednje poduzetništvo, obrtništvo, zadrugarstvo, poticanje izvoza i stranih ulaganja, unapređenja konkurentnosti u području maloga i srednjega poduzetništva, poticanje primjene inovacija, novih tehnologija i osnivanja i poslovanja slobodnih i poduzetničkih zona u području maloga i srednjega poduzetništva, sustavno poticanje poduzetništva, poticanje sudjelovanja malih i srednjih poduzetnika u poslovima javne nabave i javno-privatnog partnerstva, pripremu i provedbu posebnih programa Vlade Republike Hrvatske u području gospodarskog razvoja i konkurentnosti obrtništva, zadrugarstva, malog i srednjeg poduzetništva. Sudjeluje u pripremi i upravljanju strateških i operativnih dokumenata i programa za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unapređenju konkurentnosti i održivom razvoju hrvatskoga gospodarstva.

Obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na: opću i sektorsku politiku zaštite okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak, gospodarenje otpadom, zaštitu zraka, tla, voda, mora, biljnog i životinjskog svijeta u ukupnosti uzajamnog djelovanja, prati stanje u vezi s uzrocima promjene klime i oštećenja ozonskog sloja, skrbi o provedbi mjera ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama te provodi mjere za smanjivanje tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranih stakleničkih plinova, izrađuje prijedloge zakona i propisa iz područja zaštite okoliša (zaštite zraka, tla, mora, zaštite klime i ozonskog sloja i zaštite od svjetlosnog onečišćenja okoliša), provedbu procjene utjecaja na okoliš, osiguravanje provedbe Registra onečišćavanja okoliša, sustavno praćenje stanja okoliša (monitoring), nadzor i usmjeravanje razvoja informacijskog sustava zaštite okoliša, utvrđivanje mjera, uvjeta i suglasnosti zaštite okoliša, izradu i provedbu planskih dokumenata u gospodarenju otpadom, pripremu prijedloga standarda zaštite okoliša, utvrđivanje politike djelovanja i obavljanje upravnoga nadzora i nadzora nad stručnim radom Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Državnog hidrometeorološkog zavoda te obavlja druge upravne poslove iz područja zaštite okoliša.

Nadalje, obavlja upravne i druge poslove iz područja energetike i istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, izrađuje prijedloge zakona i propisa iz područja energetike (električne energije, toplinske energije, nafte, naftnih derivata, prirodnog plina, nuklearne energetike, obnovljivih izvora energije, istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, energetske učinkovitosti), planira i predlaže strategiju energetskeg razvitka te programe i mjere za njezinu provedbu, radi na stvaranju uvjeta za provedbu energetske politike Republike Hrvatske odnosno strategije energetskeg razvoja Republike Hrvatske, analizira i ocjenjuje planove razvoja elektroenergetskog, plinskog i naftnog sektora te sektora toplinarstva, prati tržište i potiče razvoj tržišta energije u Republici Hrvatskoj, potiče konkurentnost energetskeg sektora, prati proizvodnju, potrošnju, promet, uvoz i izvoz energenata, prati planiranje i izgradnju energetskeg objekata te njihov utjecaj na okoliš, provodi upravni nadzor u područjima elektroenergetskog, plinskog, naftnog i sektora toplinarstva te istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, izdaje energetska odobrenja za izgradnju postrojenja za proizvodnju energije, surađuje s drugim tijelima o pitanju zaštite prava potrošača i zaštite socijalno ugroženih skupina u energetskeg sektoru. Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Djelatnost Ministarstvo obavlja na tri lokacije u Zagrebu (Radnička cesta 80, Ulica grada Vukovara 78 i 220) te na lokacijama u Osijeku i Rijeci. Stupanjem na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu državne uprave, u srpnju 2020. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike nastavilo je s radom kao Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, s radom je prestalo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, a poslove iz njegova djelokruga preuzelo je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Narodne novine 97/20) propisano je unutarnje ustrojstvo, nazivi i djelokrug upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica, način upravljanja, okvirni broj državnih službenika i namještenika te druga pitanja od značaja za rad Ministarstva. Navedenom Uredbom utvrđen je okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, njih 966. Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja donesen je u listopadu 2020., a zadnje izmjene donesene su u travnju 2022.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojeno je 15 ustrojstvenih jedinica: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za internacionalizaciju, Uprava za klimatske aktivnosti, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Uprava za industriju, poduzetništvo i obrt, Uprava za energetiku, Uprava za trgovinu i politiku javne nabave, Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora, Uprava za zaštitu prirode, Uprava za programe i projekte EU, europske i međunarodne poslove, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Ravnateljstvo za robne zalihe, Samostalni sektor za pravne poslove te Samostalna služba za unutarnju reviziju. U okviru pojedinih ustrojstvenih jedinica ustrojeni su sektori, službe, odjeli i pododsjeci.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su, osim općih prihoda i primitaka, sredstva učešća za pomoći, vlastiti prihodi, ostali prihodi za posebne namjene, pomoći EU, Švicarski instrument, ostale refundacije iz pomoći EU, EU fondovi (Europski socijalni fond, Kohezijski fond, Europski fond za regionalni razvoj), Fond solidarnosti Europske unije – potres ožujak 2020. te Mehanizam za oporavak i otpornost.

Početak 2021. Ministarstvo je imalo 774 zaposlenika, a koncem 2021. bila su 704 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 9. lipnja 2017. do 28. travnja 2022. bio je dr. sc. Tomislav Ćorić, a od 29. travnja 2022. zakonski predstavnik Ministarstva je dr. sc. Davor Filipović.

### **Sustav unutarnjih kontrola**

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Ministarstvo je donijelo Registar operativnih i strateških rizika za 2021.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (Obrazac 1b) iz ožujka 2022., ministar je izjavio da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Utvrđene slabosti i nepravilnosti iskazane su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u okviru područja izvršavanja proračuna/financijskog plana, a za koje se navodi da će biti otklonjene do konca 2022., sve u skladu s aktivnostima, rokovima i odgovornim osobama danim u Akcijskom planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2021.

U skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva. Unutarnja revizija Ministarstva u 2021. obavila je sedam revizija (reviziju popisa imovine i obveza, procesa poslova iz područja informacijske sigurnosti, dodjele koncesija za istraživanje mineralnih sirovina, praćenje plaćanja i financijskog izvještavanja na projektu Vodno-komunalne infrastrukture – Švicarsko-hrvatski program suradnje, informacijskog sustava i izvještavanja, provođenja natječaja i izdavanje dozvola za pridobivanje geotermalne vode te reviziju procesa izdavanja dozvola za gospodarenje otpadom) i dvije revizije praćenja provođenja naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju danih parkovima prirode i nacionalnim parkovima, o čemu su sastavljena pojedinačna izvješća. Godišnje izvješće o radu unutarnje revizije sastavljeno je i dostavljeno ministru u siječnju 2022. Prema navedenom izvješću, sustav unutarnjih kontrola, za područja poslovanja Ministarstva koja su bila revidirana u 2021., zadovoljavajući je uz stanovite nedostatke za što su dane preporuke. Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva prati provedbu danih i prihvaćenih preporuka.

Ministarstvo je u okviru poslovanja utvrdilo ključne poslovne procese za financijsko upravljanje te glavne rizike tih procesa. Rizici su dokumentirani u Registru rizika koji je ustrojen Odlukom ministra iz travnja 2021. o ustrojavanju registra rizika na razini Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Navedenom Odlukom imenovani su koordinatori za strateške i operativne rizike. Registar rizika prati se na razini ustrojstvenih jedinica, a rukovoditelji ustrojstvenih jedinica zaduženi su da upravljaju rizicima iz svoje nadležnosti i da o značajnim promjenama u vezi s utvrđenim rizicima izvještavaju nadređene. Odlukom je također određeno da se registar rizika ažurira jedanput godišnje, a o rizicima se po potrebi raspravlja na stručnom kolegiju rukovodstva na temelju pripremljenih informacija. Posljednje ažuriranje Registra rizika obavljeno je u ožujku 2022.

Ministarstvo je donijelo više procedura, naputaka, uputa i obavijesti koje se odnose na razna područja poslovanja Ministarstva. Donesena je procedura stvaranja ugovornih obveza, postupanja s ulaznim računima i nalogima za plaćanje, njihovoj kontroli i pravovremenom plaćanju, uputa o pravovremenom postupanju ustrojstvenih jedinica vezano za obavještavanje Sektora za financije, proračun i računovodstvene poslove o nastalim poslovnim događajima i dostavi vjerodostojnih isprava radi evidentiranja u poslovnim knjigama, obavijest ustrojstvenim jedinicama o unosu i praćenju izvršenja financijskog plana u FMIS winGPS sustav, uputa o naplati prihoda, blagajničkom poslovanju, službenim putovanjima te druge upute i interne procedure u vezi s poslovanjem Ministarstva.

U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12), Ministarstvo je imenovalo povjerenika za etiku, a na temelju odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15) imenovan je službenik za informiranje. Također, na temelju odredaba Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 17/19) imenovana je povjerljiva osoba, a službenik za zaštitu osobnih podataka imenovan je na temelju odredbe članka 37. Uredbe EU 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća EU iz travnja 2016. i članka 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine 42/18).

## **Planiranje i izvršenje plana**

Državnim proračunom za 2021. donesenim u prosincu 2020., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 5.004.975.982,00 kn. Nakon izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2021. donesenih u lipnju i studenome 2021. te osam preraspodjela sredstava, financijski plan Ministarstva povećan je za 857.125.420,00 kn ili 17,1 % te su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci planirani u iznosu od 5.862.101.402,00 kn.

Povećanje financijskog plana najvećim dijelom odnosi se na sredstva za provedbu kapitalnog projekta Operativni program (dalje u tekstu: OP) Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 u iznosu od 1.199.498.387,00 kn, kako bi se osigurala nesmetana provedba infrastrukturnih vodnokomunalnih projekata (unaprjeđenje javnog vodoopskrbnog sustava i izgradnju infrastrukturnih sustava u svrhu zaštite od štetnog djelovanja voda).



Rashodi i izdaci u iznosu od 5.862.101.402,00 kn planirani su za provedbu jedanaest programa, koji se provode kroz 45 aktivnosti, 14 kapitalnih te 13 tekućih projekata. Vrijednosno najznačajniji program je Razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora u iznosu od 2.868.019.427,00 kn. Nadalje, značajniji su programi: Jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz učinkovito korištenje EU sredstava u iznosu od 1.313.258.100,00 kn, Gospodarenje otpadom u iznosu od 977.530.394,00 kn te Poticanje 4I: Investicije-Industrija-Izvoz-Inovacije u iznosu od 196.381.376,00 kn.

U okviru programa Razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora, vrijednosno najznačajnija sredstva planirana su za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 u iznosu od 2.809.425.192,00 kn ili 98,0 %. Vrijednosno najznačajnija sredstva, u okviru programa Jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz učinkovito korištenje EU sredstava planirana su za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 1.312.640.000,00 kn ili 99,9 %, u okviru programa Gospodarenje otpadom planirana su za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija u iznosu od 970.593.394,00 kn ili 99,3 %, dok su u okviru programa Poticanje 4I: Investicije-Industrija-Izvoz-Inovacije vrijednosno značajnija sredstva planirana u okviru kapitalnog projekta Izgradnja i završetak broda NOV 514 u iznosu od 124.478.203,00 kn ili 63,4 %.

U odnosu na početni plan, smanjena su sredstva za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (K784022) u iznosu od 172.405.052,00 kn, najvećim dijelom zbog problema korisnika sredstava za financiranje odobrenih projekata vezano za provedbu javne nabave, nepredviđenih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, poremećaja na tržištu građevinskog materijala i proizvoda, problema u isporuci potrebne opreme zbog prekida dobavnih lanaca, kasnijeg zaključivanje ugovora od planiranog i drugo. Nadalje, smanjena su sredstva za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (K817068) u iznosu od 78.637.150,00 kn, najvećim dijelom zbog promjene dinamike ugovaranja/provedbe projekata uzrokovane epidemijom bolesti COVID-19, odnosno nepredviđenim okolnostima (za preko 80,0 % ugovorenih projekata korisnici su zatražili produljenje provedbe zbog nemogućnosti izvršavanja aktivnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 – odgoda/otkazivanje gotovo svih međunarodnih sajamskih i sličnih događanja, dok je osam ugovora i raskinuto).

Nadalje, planirana sredstva za aktivnost Institut za vode smanjenja su za 43.124.500,00 kn te su nakon Izmjena i dopuna Državnog proračuna u studenome 2021. planirana sredstva iznosila 0,00 kn. Prema obrazloženju odgovorne osobe, osnivanje Instituta za vode planirano je u 2021. zbog čega su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021., u okviru razdjela Ministarstva, na navedenoj aktivnosti, planirana sredstva za osnivanje i poslovanje Instituta za vode u iznosu od 43.124.500,00 kn. Cilj i svrha osnivanja Instituta za vode je objedinjavanje poslova monitoringa površinskih i podzemnih voda, kao i drugih znanstvenih i stručnih poslova neophodnih za dobro upravljanje vodama, provedbu Plana upravljanja vodnim područjima kao temeljnog planskog dokumenta upravljanja vodama i za izvještavanje Europske komisije o stanju voda u Republici Hrvatskoj na jednom mjestu u posebnoj znanstveno-stručnoj instituciji. Sredstva za financiranje poslovanja Instituta za vode osiguravaju se iz financijskog plana Hrvatskih voda na teret prihoda od namjenskih vodnih naknada. Nadalje, obrazlaže da je za osnivanje Instituta za vode odnosno zbog njegovog raznovrsnog predmeta poslovanja tijekom 2021. bilo potrebno izmijeniti i odredbe Zakona o vodama, koje propisuju osnivanje Instituta za vode, a što je i učinjeno donošenjem Zakona o izmjenama Zakona o vodama (Narodne novine 84/21).

S obzirom na to da je Zakon o izmjenama Zakona o vodama stupio na snagu koncem srpnja 2021., donošenje Uredbe o osnivanju Instituta za vode odgođeno je za prosinac 2021. te su Izmjenama i dopunama Državnog proračuna u studenome 2021. planirana sredstva za rad Instituta za vode za 2021. smanjena na 0,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji izvor financiranja planiranih rashoda i izdataka za 2021. su pomoći u iznosu od 5.083.282.071,00 kn. Odnose se na sredstva Kohezijskog fonda u iznosu od 2.779.702.355,00 kn, Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 1.780.755.325,00 kn, Mehanizama za oporavak i otpornost u iznosu od 289.669.650,00 kn, Europskog socijalnog fonda u iznosu od 110.925.015,00 kn, Švicarskog instrumenta u iznosu od 50.000.000,00 kn, Fonda solidarnosti Europske unije – potres ožujak 2020. u iznosu od 42.389.853,00 kn, ostale pomoći u iznosu od 17.332.112,00 kn, pomoći EU u iznosu od 7.785.545,00 kn te na ostale refundacije iz pomoći EU u iznosu od 4.722.216,00 kn. Nadalje, vrijednosno značajni planirani izvori financiranja u ukupnom iznosu od 777.781.331,00 kn su: opći prihodi i primici državnog proračuna u iznosu od 399.446.647,00 kn, sredstva učešća za pomoći u iznosu od 355.242.983,00 kn te prihodi za posebne namjene u iznosu od 23.091.701,00 kn.

Prema vrsti rashoda i izdataka, vrijednosno značajnije planirane su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 3.541.027.037,00 kn (najvećim dijelom u iznosu od 3.107.998.797,00 kn za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava), ostali rashodi u iznosu od 1.511.933.352,00 kn, rashodi za subvencije u iznosu od 217.277.079,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 181.518.643,00 kn, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 147.864.584,00 kn te rashodi za zaposlene u iznosu od 127.036.842,00 kn.

Prema podacima iz Državne riznice, rashodi i izdaci Ministarstva u 2021. izvršeni su u iznosu od 5.683.453.167,00 kn, što je 178.648.235,00 kn ili 3,0 % manje od plana. Vrijednosno najznačajnija sredstva utrošena su za financiranje kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 u iznosu od 2.647.379.430,00 kn. Druga vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za financiranje kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 1.286.651.578,00 kn, kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 1.066.246.351,00 kn, kapitalnog projekta Izgradnja i završetak broda NOV 514 u iznosu od 123.753.202,00 kn, aktivnost OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 123.194.405,00 kn, aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstvom u iznosu od 109.767.691,00 kn te kapitalni projekt Projekt Vodno-komunalne infrastrukture – Švicarsko-hrvatski program suradnje u iznosu od 45.000.000,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2022. u iznosu od 6.888.936.102,00 kn te za 2023. u iznosu od 6.214.459.606,00 kn.

Na temelju odredaba Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17) te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), Ministarstvo je u prosincu 2020. izradilo Provedbeni program Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za razdoblje 2021. – 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program). Provedbeni program sadrži popis mjera za provedbu ciljeva koji su propisani u Programu Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024.

Postavljene mjere su iz područja gospodarstva, trgovine, roba, usluga i javne nabave, klimatskih aktivnosti, utjecaja na okoliš, energetike, vodnog gospodarstva te zaštite prirode koje odražavaju potrebe postizanja održivog razvoja. Mjerama su također obuhvaćeni programi i projekti EU. Sastavni dio Provedbenog programa je tablični prikaz koji uključuje: opis mjere, naziv i svrhu provedbe mjere, procjenu troška provedbe pojedine mjere, poveznicu s izvorima financiranja, okvir za praćenje provedbe koji se sastoji od ključne točke ostvarenja za svaku mjeru, rokove provedbe te pokazatelje rezultata za svaku mjeru s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe.

Na temelju Provedbenog programa rada (kratkoročnog akta strateškog planiranja u kojem su dane mjere za provođenje ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024.) proizlazi izrada Godišnjeg plana rada za 2021. Godišnji plan rada Ministarstva za 2021. donesen je u veljači 2021. na temelju odredbe članka 24. Uredbe o općim pravilima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 70/19). Predstavlja popis aktivnosti i projekata daljnje razrade ostvarenja navedenih mjera u Provedbenom programu te poveznicu s proračunom i/ili drugim izvorima financiranja. Godišnje izvješće o radu za 2021. godinu sastavljeno je u travnju 2022. te objavljeno na mrežnim stranicama Ministarstva u skladu s odredbom članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama.

### **Financijski izvještaji**

Ministarstvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

#### **a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima**

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 5.720.956.032,00 kn, što je 1.677.996.195,00 kn ili 41,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

## Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	480.770,00	0,00	-
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.944.835.289,00	4.895.011.282,00	166,2
3.	Prihodi od imovine	14.578,00	885.499,00	6 074,2
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	31.083.416,00	46.560.077,00	149,8
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	101.613,00	439.732,00	432,8
6.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.028.444.171,00	734.263.495,00	71,4
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	38.000.000,00	43.795.947,00	115,3
	Ukupni prihodi i primici	4.042.959.837,00	5.720.956.032,00	141,5

Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu od 4.895.011.282,00 kn ostvareni su od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna i čine 85,6 % ukupnih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 2.944.835.289,00 kn, ostvareni su više za 1.950.175.993,00 kn ili 66,2 %. Najvećim dijelom povećanje se odnosi na promjene načina evidentiranja primljenih predujmova u prijašnjim godinama i danih predujmova za EU projekte te znatno sporiju provedbu projekata financiranih iz EU fondova tijekom 2020. zbog epidemije bolesti COVID-19.

Ostvareni su od tekućih i kapitalnih pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 4.885.117.219,00 kn, tekućih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 7.686.010,00 kn, tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 2.202.789,00 kn te pomoći od inozemnih vlada u iznosu od 5.264,00 kn. Vrijednosno značajniji navedeni prihodi u iznosu od 3.605.284.329,00 kn ostvareni su za provedbu dva kapitalna projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 u ukupnom iznosu od 2.321.001.854,00 kn te OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 1.284.282.475,00 kn.

U okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 ostvarenim приходima od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna financirani su rashodi u iznosu od 1.961.554.947,00 kn za tri potprojekta: Prioritet 5 – Projekti obrane od poplave, Prioritet 6 – Vodnokomunalni projekti te Tehnička pomoć.

U okviru OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. ostvarenim приходima iz Europskog fonda za regionalni razvoj financirana su 22 potprojekta, od kojih se vrijednosno značajniji u iznosu od 815.141.848,00 kn odnose na potprojekt Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti i istraživanja i razvoja – faza II u iznosu od 492.083.767,00 kn, Inovacije u područjima S3 u iznosu od 120.144.897,00 kn, Ograničeni poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava za podršku razvoju centara kompetencije u iznosu od 107.320.219,00 kn te za financiranje potprojekta Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP (mikro, malih i srednjih poduzeća) kroz IKT (informacijske i komunikacijske tehnologije) – faza 2 u iznosu od 95.592.965,00 kn.

U 2021. nisu ostvareni prihodi od poreza (naknade za priređivanje igara na sreću), a u 2020. ostvareni su u iznosu od 480.770,00 kn. Razlog neostvarenih prihoda je što Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2021. godinu (Narodne novine 148/20) Ministarstvo nije utvrđeno kao korisnik dijela prihoda od igara na sreću, a Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2020. godinu (Narodne novine 128/19) bilo je utvrđeno kao korisnik dijela prihoda od igara na sreću. Prema Zahtjevu za prijenos neutrošenih prihoda iz 2021., iz 2020. preneseno je 1.178.501,00 kn. S obzirom na to da sredstva do konca 2021. nisu utrošena, prenesena su u 2022. u navedenom iznosu.

Prihodi od imovine ostvareni su u planiranom iznosu od 885.499,00 kn. Odnose se na 60,0 % sredstava uplaćenih s osnove dobiti nakon oporezivanja trgovačkog društva Narodne novine d.d., Zagreb za 2020. na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o visini, načinu i rokovima uplate sredstava trgovačkih društava u državnom vlasništvu u Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. (Narodne novine 86/21). Navedenom Odlukom utvrđeno je da su sredstva namjenski prihod Ministarstva koja će se koristiti za uspostavu i održavanje nove platforme Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Prema zahtjevu za prijenos neutrošenih prihoda, do konca 2021. sredstva nisu utrošena te su prenesena u 2022.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama ostvareni su u iznosu od 46.560.077,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova u iznosu od 42.203.186,00 kn, stručnih ispita za energetska zvanja u iznosu od 2.027.625,00 kn te za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina, provjeru naftno-rudarskih projekata te polaganja stručnih ispita iz rudarstva u iznosu od 1.220.253,00 kn.

Prihodi od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova ostvareni su na temelju odredbe članka 10. Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (ETS Direktiva) te na temelju Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (Narodne novine 127/19). Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) imenovan je za dražbovatelja koji u ime Republike Hrvatske obavlja poslove dražbe emisijskih jedinica stakleničkih plinova na temelju Odluke o dražbovatelju za obavljanje poslova dražbe emisijskih jedinica i izboru dražbenog sustava (Narodne novine 84/14) iz srpnja 2014. Tijekom 2021. održano je 137 dražbi te su ostvareni prihodi od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova u iznosu od 844.063.724,00 kn (112.242.820,00 EUR), od čega su na poseban račun Fonda uplaćena sredstva u iznosu od 801.860.538,00 kn (95,0 %) koja se koriste za namjene propisane Planom korištenja financijskih sredstava od prodaje emisijskih jedinica na dražbama za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2025. Preostala sredstva u iznosu od 42.203.186,00 kn (5,0 %) uplaćena su u državni proračun Republike Hrvatske na ime Ministarstva u iznosu od 37.444.059,00 kn te Fondu za troškove dražbovanja u iznosu od 4.759.127,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 439.732,00 kn odnose se na povrat EU sredstava za nastale troškove (opravdani trošak prema EU projektima koji uključuje trošak smještaja, hrane, gradskog prijevoza) Twinning savjetnice na Twinning projektu koji je zaključen na temelju Twinning ugovora zaključenog između Ureda Europske unije na Kosovu i Ministarstva.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 734.263.495,00 kn i čine 12,8 % ukupnih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 1.028.444.171,00 kn, ostvareni su manje za 294.180.676,00 kn ili 28,6 %. Najvećim dijelom, smanjenje se odnosi na završetak provedbe aktivnosti Financiranje prve faze projekta plutajućeg terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku, prema Odluci o financiranju prve faze projekta Plutajućeg terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku (Narodne novine 12/19), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u siječnju 2019.

Vrijednosno značajniji prihodi iz državnog proračuna ostvareni su za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 479.452.595,00 kn te rashoda poslovanja u iznosu od 253.761.726,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 455.952.590,00 kn (sredstva učešća za pomoći) ostvareni su za financiranje kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 u iznosu od 325.417.320,00 kn te kapitalnog projekta Izgradnja i završetak broda NOV 514 u iznosu od 123.753.202,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 184.387.839,00 kn ostvareni su za financiranje aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstvom u iznosu od 109.766.720,00 kn, aktivnosti Provedba mjera za poticanje ulaganja u iznosu od 25.524.366,00 kn, aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 18.626.121,00 kn, aktivnosti Poticanje konkurentnosti i poduzetništva i obrta u iznosu od 17.688.671,00 kn te aktivnosti Zaštita prirode u iznosu od 12.781.961,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 43.795.947,00 kn, što je 5.795.947,00 kn ili 15,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Razlog povećanja su ispunjeni uvjeti za daljnju isplatu sredstava za financijski instrument ESIF Krediti za javnu rasvjetu jer je Upravljačko tijelo (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije) utvrdilo da je 94,9 % prethodno plaćenog iznosa utrošeno kao prihvatljivi troškovi. Navedeni primici odnose se na primitke od financijskih instrumenata financirane iz sredstava ESI fondova (ESIF Krediti za javnu rasvjetu) iz Prioritetne osi 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, Specifični cilj 4c4: Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete, namijenjenih za davanje zajmova krajnjim korisnicima (jedinice lokalne samouprave) u okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 5.723.042.996,00 kn, što je 1.660.697.663,00 kn ili 40,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

## Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	126.029.511,00	118.216.207,00	93,8
2.	Materijalni rashodi	126.868.099,00	134.698.647,00	106,2
3.	Financijski rashodi	21.953,00	28.550,00	130,1
4.	Subvencije	193.858.276,00	228.903.132,00	118,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.829.461.436,00	3.376.451.682,00	184,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	75.515.834,00	87.912.216,00	116,4
7.	Ostali rashodi	1.442.955.453,00	1.596.114.225,00	110,6
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	122.543.659,00	135.873.216,00	110,9
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	145.091.112,00	44.845.121,00	30,9
Ukupni rashodi i izdaci		4.062.345.333,00	5.723.042.996,00	140,9
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		4.042.959.837,00	5.720.956.032,00	141,5
Manjak prihoda i primitaka		19.385.496,00	2.086.964,00	10,8

Vrijednosno najznačajnije su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 3.376.451.682,00 kn, koje čine 59,0 % ukupnih rashoda i izdataka. Značajniji su ostali rashodi u iznosu od 1.596.114.225,00 kn, koji čine 27,9 % ukupnih rashoda i izdataka. Ostali vrijednosno značajniji rashodi u iznosu od 499.474.995,00 kn odnose se na subvencije u iznosu od 228.903.132,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 135.873.216,00 kn te materijalne rashode u iznosu od 134.698.647,00 kn i čine 8,7 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi i izdaci za 2021. ostvareni su u iznosu od 5.723.042.996,00 kn, što je 1.660.697.663,00 kn ili 40,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, koje su ostvarene više za 1.546.990.246,00 kn ili 84,6 %.

Na navedeno su najvećim dijelom utjecale povećane aktivnosti u provedbi kapitalnih projekata financiranih iz EU fondova, OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6, koji se odnose na unaprjeđenje javnog vodoopskrbnog sustava i izgradnju infrastrukturnih sustava u svrhu zaštite od štetnog djelovanja voda te OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., koji se odnose na nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje biorazgradivog i recikliranog komunalnog otpada i sanaciju odlagališta otpada.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 118.216.207,00 kn. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 99.244.283,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 15.598.106,00 kn te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi za djecu, naknada za godišnji odmor, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj) u iznosu od 3.373.818,00 kn.

Materijalni rashodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 134.698.647,00 kn, što je 7.830.548,00 kn ili 6,2 % više u odnosu na 2020. Vrijednosno značajnije povećani su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 19.366.996,00 kn ili 34,4 %, rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 837.517,00 kn ili 63,8 % te rashodi za energiju u iznosu od 517.575,00 kn ili 113,5 %.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjeni su rashodi za računalne usluge u iznosu od 6.643.397,00 kn ili 32,3 %, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 3.345.757,00 kn ili 53,2 %, rashodi za službenu, radnu i zaštitnu odjeća i obuću u iznosu od 2.029.122,00 kn ili 97,8 % te službena putovanja u iznosu od 1.446.459,00 kn ili 53,0 %.

Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na usluge u iznosu od 115.948.061,00 kn te na ostale nespomenute rashode poslovanja (naknade članovima povjerenstva, članarine i ostali rashodi) u iznosu od 12.575.727,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 75.644.635,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 16.181.890,00 kn te na računalne usluge u iznosu od 13.951.344,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 48.817.759,00 kn odnose se na usluge u vezi s provedbom kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija, Prioritet 6 – Poboľjšano znanje o stanju bioraznolikosti i uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću – Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 u iznosu od 34.419.072,00 kn, aktivnosti Provođenje aktivnosti za održivi razvoj industrije u iznosu od 8.378.338,00 kn te aktivnosti Trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u iznosu od 6.020.349,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine odnose se na zakup građevinskih objekata u iznosu od 10.920.096,00 kn, licenci u iznosu od 4.035.497,00 kn, zakupnine za opremu u iznosu od 594.586,00 kn, operativni *leasing* za prijevozna sredstva u iznosu od 545.795,00 kn te ostale zakupnine u iznosu od 85.916,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za zakup građevinskih objekata u iznosu od 8.982.398,00 kn odnose se na poslovni prostor površine 5 439,25 m<sup>2</sup> i 51 parkirališno mjesto u Zagrebu na temelju Ugovora o zakupu (uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske), iz listopada 2019.

Rashodi za računalne usluge ostvareni su u iznosu od 13.951.344,00 kn te su 6.643.397,00 kn ili 32,3 % manji u odnosu na navedene rashode ostvarene za prethodnu godinu. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na rashode za implementaciju novog sustava za ljudske potencijale i sustav za upravljanje dokumentima (DMS sustav), nadogradnju *web* geoportala informacijskog sustava zaštite okoliša te računalne usluge u okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija, Prioritet 6 – Poboľjšano znanje o stanju bioraznolikosti i uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću, koji su ostvareni u 2020.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 228.903.132,00 kn. Financirani su sredstvima iz EU fondova (Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond) u ukupnom iznosu od 185.555.247,00 kn, općih prihoda i sredstava učešća za pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 38.962.190,00 kn i drugih izvora u iznosu od 4.385.695,00 kn. U odnosu na 2020. rashodi za subvencije ostvareni su 35.044.856,00 kn ili 18,1 % više s obzirom na to da je većina ugovorenih projekata završena tijekom 2021. Ostvareni rashodi za subvencije odnose se na subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava u iznosu od 189.239.540,00 kn, subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 39.559.585,00 kn te subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 104.007,00 kn.



Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije u ukupnom iznosu od 215.403.481,00 kn ostvareni su za provedbu kapitalnih projekata OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 76.300.416,00 kn, OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 75.192.020,00 kn, aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 38.386.679,00 kn i aktivnost Provedba mjera za poticanje ulaganja u iznosu od 25.524.366,00 kn.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 3.376.451.682,00 kn, a vrijednosno značajniji u ukupnom iznosu od 3.169.801.103,00 kn ostvareni su za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 5 i 6 u iznosu od 2.629.855.990,00 kn, kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 494.945.113,00 kn te Projekt Vodno-komunalne infrastrukture Švicarsko-Hrvatski program suradnje u iznosu od 45.000.000,00 kn. Navedeni rashodi su financirani sredstvima iz deset izvora financiranja, a vrijednosno značajniji su sredstva iz EU fondova u ukupnom iznosu od 2.960.167.204,00 kn (Kohezijski fond u iznosu od 2.430.173.226,00 kn, Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 347.772.380,00 kn, Mehanizam za oporavak i otpornost u iznosu od 148.921.607,00 kn, Fond solidarnosti EU – potres ožujak 2020. u iznosu od 33.299.991,00 kn), sredstva učešća za pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 325.417.320,00 kn te Švicarskog instrumenta u iznosu od 45.000.000,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 87.912.216,00 kn. Vrijednosno najznačajniji, u iznosu od 81.840.565,00 kn odnose se na dodijeljene učeničke stipendije na temelju otvorenog javnog poziva u listopadu 2020. i ugovora zaključenih s učenicima u obrtničkim zanimanjima za školsku godinu 2020./2021. u okviru projekta Stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima za 2020. godinu. Stipendije su najvećim dijelom, u iznosu od 69.554.664,00 kn, financirane sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Na temelju navedenog otvorenog poziva (te njegove dvije izmjene), Ministarstvo je dodijelilo 4 561 učeničku stipendiju.

Rashodi u iznosu od 5.952.977,00 kn odnose se na otpis potraživanja za toplinsku energiju krajnjim kupcima kategorije kućanstvo na potresom pogođenim područjima na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz siječnja 2021.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 1.596.114.225,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 1.538.855.687,00 kn odnose se na kapitalne pomoći iz EU sredstava ostvarene u okviru provedbe kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija u iznosu od 1.087.682.838,00 kn te kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u iznosu od 451.172.849,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 135.873.216,00 kn i veći su za 13.329.557,00 kn ili 10,9 % u odnosu na 2020. zbog ostvarenih rashoda za dodatna ulaganja na prijevoznim sredstvima, koji su u 2021. ostvareni u iznosu od 123.753.202,00 kn, a kojih u 2020. nije bilo. U odnosu na 2020. manje su ostvareni rashodi za nabavu poslovnih objekata za 82.257.637,00 kn ili 97,7 % te rashodi za nabavu uredske opreme i namještaja za 20.624.301,00 kn ili 96,5 %. Manje su ostvareni rashodi za nabavu poslovnih prostora i uredske opreme i namještaja zato što su za završetak izgradnje zgrade Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija zemalja jugoistočne Europe (SEECCEL), odnosno Europskog centra za inovacije, napredne tehnologije i razvoj vještina (ECINTV) u 2020. ostvareni rashodi u ukupnom iznosu od 86.254.070,00 kn.

U 2021. u okviru aktivnosti Mjere za poticanje istraživanja, razvoja i inovacija, za nabavu poslovnih objekata i opremanje navedene zgrade ostvareni su rashodi u iznosu od 1.978.051,00 kn, što je 84.276.019,00 kn manje u odnosu na 2020.

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine u ukupnom iznosu od 130.171.089,00 kn odnose se na rashode za dodatna ulaganja na prijevoznim sredstvima u iznosu od 123.753.202,00 kn u okviru kapitalnog projekta Izgradnja i završetak broda NOV 514 te na nabavu prijevoznih sredstava u riječnom i pomorskom prometu u iznosu od 6.417.887,00 kn u okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija, Prioritet 6 – Poboľjšano znanje o stanju bioraznolikosti i uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova odnose se na dane zajmove kreditnim institucijama u javnom sektoru za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., odnosno na sredstva isplaćena HBOR-u za provedbu financijskog instrumenta ESIF Krediti za javnu rasvjetu u iznosu od 43.795.947,00 kn te na ulaganja u fondove za gospodarsku suradnju u iznosu od 1.049.174,00 kn za provedbu tekućeg projekta Ulaganje u Fondove za gospodarsku suradnju. Izdaci u iznosu od 43.795.947,00 kn financirani su sredstvima Europskog fond za regionalni razvoj (ERDF), a izdaci u iznosu od 1.049.174,00 kn sredstvima državnog proračuna.

Manjak prihoda i primitaka za 2021. iskazan je u iznosu od 2.086.964,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prošlog razdoblja (nakon korekcije za 2021. u iznosu od 865,00 kn) iznosio je 147.326.279,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 145.239.315,00 kn. Višak prihoda rezultat je naplaćenih prihoda od prodaje emisijskih jedinica. Namjena trošenja navedenih sredstava propisana je odredbom članka 100. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja.

## b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 2.672.606.081,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora  
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	379.802.703,00	372.493.546,00	98,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	57.420.800,00	57.420.800,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	30.566.799,00	279.176.044,00	913,3
1.3.	Postrojenja i oprema	23.728.419,00	17.855.247,00	75,2
1.4.	Prijevozna sredstva	928.170,00	789.269,00	85,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	250.345.485,00	939.673,00	0,4
1.6.	Druga nefinancijska imovina	16.813.030,00	16.312.513,00	97,0
2.	Financijska imovina	2.740.812.428,00	2.300.112.535,00	83,9
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	68.320.842,00	61.844.419,00	90,5
2.2.	Potraživanja za dane zajmove	1.891.055.818,00	1.678.669.693,00	88,8
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	551.321.429,00	302.840.192,00	54,9
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	220.519.442,00	247.339.946,00	112,2
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	9.594.897,00	9.418.285,00	98,2
	Ukupno imovina	3.120.615.131,00	2.672.606.081,00	85,6
3.	Obveze	116.412.496,00	191.331.570,00	164,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	77.505.080,00	108.515.961,00	140,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	907.416,00	1.019.662,00	112,4
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	38.000.000,00	81.795.947,00	215,3
4.	Vlastiti izvori	3.004.202.635,00	2.481.274.511,00	82,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	3.120.615.131,00	2.672.606.081,00	85,6
	Izvanbilančni zapisi	6.015.104.866,00	6.326.657.294,00	105,2

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost ukupne imovine manja je za 448.009.050,00 kn ili 14,4 %, što se najvećim dijelom odnosi na obračun ispravka vrijednosti te smanjenja ulaganja u fondove za gospodarsku suradnju (dalje u tekstu: FGS).

Vrijednost nefinancijske imovine iskazana je koncem 2021. u iznosu od 372.493.546,00 kn i čini 13,9 % ukupne vrijednosti imovine. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, u okviru nefinancijske imovine je vrijednost građevinskih objekata povećana za 248.609.245,00 kn ili 813,3 %, a vrijednost nefinancijske imovine u pripremi smanjena je za 249.405.812,00 kn ili 99,6 %. Navedeno povećanje vrijednosti građevinskih objekata odnosno smanjenje vrijednosti nefinancijske imovine u pripremi najvećim se dijelom odnosi na prijenos poslovnog objekta Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe-SEECCEL (dalje u tekstu: SEECCEL) završenog u 2021. s računa nefinancijske imovine u pripremi na račun poslovni objekti u uporabi. SEECCEL je od 2018., nakon odobrenja Europske komisije, nastavio s radom pod nazivom Europski centar za inovacije, napredne tehnologije i razvoj vještina (dalje u tekstu: ECINTV).

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u iznosu od 354.452.091,00 kn odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 279.176.044,00 kn, zemljište u iznosu od 57.420.800,00 kn te na postrojenja i opremu u iznosu od 17.855.247,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na dva poslovna objekta u iznosu od 257.554.135,00 kn (ECINTV u iznosu od 249.213.993,00 kn i dio vojnog kompleksa Čerkezovac u Dvoru u iznosu od 8.340.142,00 kn) te na druge građevinske objekte u iznosu od 21.621.909,00 kn (također dio vojnog kompleksa Čerkezovac – skladišta, toplinska stanica, nadstrešnice, kotlovnica, radionica i drugo u iznosu od 19.412.272,00 kn, državna mreža za praćenje kvalitete zraka u iznosu od 2.199.510,00 kn te garaža u iznosu od 10.127,00 kn).

Projekt gradnje poslovnog objekta SEECEL, ukupne površine 15 410,18 m<sup>2</sup>, proveden je u okviru strateškog nacionalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritetna os 3 Poslovna konkurentnost. Ugovor o građenju zaključen je početkom prosinca 2014. između tadašnjeg Ministarstva poduzetništva i obrta i odabranih izvoditelja radova u iznosu od 154.639.449,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreni rok završetka radova bio je 18 mjeseci od potpisa ugovora odnosno od dana uvođenja izvoditelja u posao. Financiranje izgradnje navedenog objekta bilo je osigurano iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj – EFRR (85,0 %) te iz nacionalnih sredstava (15,0 %) za razdoblje od 2014. do 2016. Prema podacima iz Građevinskog dnevnika, radovi su započeli početkom siječnja 2015. Zbog nepoštovanja ugovornih odredaba, navedeni ugovor o građenju raskinut je u veljači 2018., a tadašnje Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta stupilo je u posjed gradilišta početkom lipnja 2018. Zbog neispunjenja ugovornih obveza Ministarstvo je na temelju garancije za dobro izvršenje posla naplatilo ugovornu kaznu od izvoditelja radova u rujnu 2018. u iznosu od 9.442.759,00 kn.

Državni ured za reviziju je financijskom revizijom tadašnjeg Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta za 2017. preporučio u što kraćem roku poduzeti aktivnosti za odabir izvoditelja za završetak radova izgradnje objekta SEECEL kako bi se stavio u funkciju te bila omogućena provedba aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika, što je i učinjeno. U kolovozu 2019. s odabranim ponuditeljima zaključen je ugovor o dovršetku izgradnje navedenog poslovnog objekta u vrijednosti od 88.105.005,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i ugovorenim rokom izvođenja radova do travnja 2020. Na zahtjev Ministarstva iz rujna 2020. nadležno tijelo izdalo je u siječnju 2021. uporabnu dozvolu. Navedeni poslovni objekt, do vremena obavljanja revizije (prosinac 2022.), ne koristi se za namjenu za koju je izgrađen. Rashodi za režijske i troškove održavanja (struja, plin, voda, odvoz otpada, zaštitarske usluge, održavanje zgrade, dizala, redovno čišćenje, održavanje okoliša i drugi troškovi) ostvareni su od veljače 2021. do listopada 2022. u ukupnom iznosu od 4.768.788,00 kn (od čega se na 2021. odnosi 2.368.954,00 kn, a na 2022. (do konca listopada 2022.) 2.399.834,00 kn).

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Ministarstvo je, nakon odobrenja Europske komisije, pripremlilo dokumentaciju kojom SEECEL nastavlja s radom pod nazivom Europski centar za inovacije, napredne tehnologije i razvoj vještina (ECINTV). ECINTV će započeti s radom u navedenoj poslovnoj zgradi nakon što Vlada Republike Hrvatske usvoji prijedlog Uredbe o osnivanju ustanove ECINTV i tijela upravljanja (do vremena obavljanja revizije, siječanj 2023., Uredba nije donesena).

Također, obrazlaže se da će krajnji korisnici usluga ECINTV-a biti mikro, mala i srednja poduzeća koja se bave aktivnostima istraživanja i razvoja s posebnim naglaskom na napredne tehnologije, poslovni subjekti uključeni u proces digitalizacije poslovanja, javne i privatne znanstvene organizacije, građani, tijela državne i javne uprave, udruge poduzetnika te druge organizacije kojima je jedna od osnovnih djelatnosti vezana za područje inovacija i naprednih tehnologija.

Vrijednost zemljišta koncem 2021. iskazana je u iznosu od 57.420.800,00 kn. Odnosi se na građevinsko zemljište na lokaciji Dvor ukupne površine 574 209 m<sup>2</sup>. Navedeno zemljište evidentirano je početkom travnja 2020. u poslovnim knjigama tadašnjeg Ministarstva zaštite okoliša i energetike na temelju Sporazuma iz veljače 2020. o prijenosu upravljanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske – dio vojnog skladišta Čerkezovac u Dvoru (dalje u tekstu: Sporazum) i Zapisnika o primopredaji dijela vojnog skladišta Čerkezovac u Dvoru iz ožujka 2020. (dalje u tekstu: Zapisnik). Sporazum i Zapisnik zaključili su Ministarstvo obrane, Ministarstvo državne imovine i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Dio vojnog skladišta u Dvoru predstavlja neperspektivnu nekretninu za Ministarstvo obrane i u naravi ga čini 26 nekretnina na kojima su izgrađene 34 građevine. Na temelju navedenih dokumenata, tadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je koncem ožujka 2020. donijelo Odluku o davanju na uporabu bez naknade nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske – dio vojnog skladišta Čerkezovac u Dvoru, Fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško (dalje u tekstu: Fond NEK) te zaključilo Ugovor s Fondom NEK o davanju na uporabu navedenih nekretnina. Osnivač Fonda NEK je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i dužnosti ostvaruje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove energetike odnosno Ministarstvo. Prema odredbama Ugovora, Fond NEK je navedene nekretnine obvezan upotrebljavati u svrhu dugoročnog skladištenja i odlaganja nisko i srednje radioaktivnog otpada koji se nalazi u Nuklearnoj elektrani Krško te osnivanja Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i zbrinjavanja institucionalnog radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora u Republici Hrvatskoj. Također, Fond NEK je obvezan do 2025. privesti namjeni i svrsi nekretnine dobivene na uporabu i dostavljati redovna godišnja izvješća o provedenim radnjama, mjerama i postupcima na nekretninama dobivanim na uporabu do 28. veljače naredne godine za proteklu godinu. Izvješće Fonda NEK za 2021. dostavljeno je i objavljeno na mrežnim stranicama Ministarstva.

Vrijednost postrojenja i opreme iskazana je koncem 2021. u iznosu od 17.855.247,00 kn i manja je za 5.873.172,00 kn ili 24,8 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine zbog obračuna ispravka vrijednosti i rashodovanja opreme. Oprema je rashodovana na temelju Odluke o rezultatima popisa imovine i obveza za 2020. i zapisnika o zbrinjavanju rashodovane imovine iz ožujka 2021.

Vrijednost prijevoznih sredstava iskazana u iznosu od 789.269,00 kn odnosi se na prijevozna sredstva u cestovnom prometu (četiri terenska vozila Karoq Ambition u iznosu od 714.353,00 kn i osobni automobil u iznosu od 74.916,00 kn). U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost prijevoznih sredstava je manja za 138.901,00 kn ili 15,0 % zbog obračuna ispravka vrijednosti i prodaje četiri rashodovana osobna automobila.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je koncem 2021. u iznosu od 939.673,00 kn. Vrijednosno značajnija u iznosu od 903.125,00 kn odnosi se na nabavu brodice Furibond 11,80. Financiranje izgradnje brodice osigurano je iz sredstava Kohezijskog fonda (85,0 %) te iz sredstava državnog proračuna (15,0 %) u okviru kapitalnog projekta Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000. Brodica je isporučena početkom prosinca 2022. o čemu je sastavljen primopredajni zapisnik.

Za kašnjenje u isporuci Ministarstvo će isporučitelju, u skladu s ugovornim odredbama, obračunati ugovornu kaznu.

Druga nefinancijska imovina iskazana je koncem 2021. u iznosu od 16.312.513,00 kn. Vrijednosno značajnija u iznosu od 14.534.970,00 kn odnosi se na vrijednost prava građenja poslovnog objekta SEECEL u Zagrebu u iznosu od 7.290.000,00 kn (Grad Zagreb ustupio je pravo građenja Republici Hrvatskoj za izgradnju navedene zgrade na rok od 99 godina) te na ulaganja u računalne programe u iznosu od 7.244.970,00 kn. Iskazana vrijednost prava građenja poslovne zgrade SEECEL u Zagrebu odnosi se na procijenjenu tržišnu vrijednost nekretnine iz kolovoza 2016.

Vrijednosno značajnija ulaganja u računalne programe iskazana u iznosu od 4.403.314,00 kn odnose se na jedinstvenu digitalnu platformu START u iznosu od 3.000.000,00 kn koja omogućuje korisnicima (trgovačkim društvima i obrtima) elektroničko pokretanje poslovanja putem jedinstvenog e-obrasca te na sustav za upravljanje portfeljem projekata, dokumentacijom i izvještavanjem u iznosu od 1.403.314,00 kn (pružanje podrške Ministarstvu u obavljanju funkcija Posredničkog tijela razine 1 za provedbu Specifičnih ciljeva 5b1, 6ii1 i 6ii2 u okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.).

Koncem 2021. ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti iskazana su u iznosu od 2.675.394.933,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja obavljen je za vrijednost dionica i udjela u glavnici te potraživanja za prihode poslovanja, prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) u iznosu od 384.700.683,00 kn te su koncem 2021. ukupna potraživanja iskazana u iznosu od 2.290.694.250,00 kn.

Potraživanja iskazana koncem 2021. manja su za 440.523.281,00 kn ili 16,1 % u odnosu na početak godine kada su iznosila 2.731.217.531,00 kn. Vrijednosno značajnije smanjena su potraživanja za dane zajmove ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna u iznosu od 256.182.072,00 kn ili 26,0 %, potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 11.610.070,00 kn ili 23,6 % i potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 10.684.881,00 kn ili 27,3 %. Povećana su potraživanja Ministarstva za sredstva uplaćena u nadležni proračun i za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 35.688.332,00 kn ili 21,3 % (vrijednosno značajnija odnose se na uplatu depozita prema ugovoru o kupoprodaji broda NOV 514).

Potraživanja u iznosu od 2.290.694.250,00 kn odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 1.678.669.693,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu od 302.840.192,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 247.339.946,00 kn, ostala potraživanja (povrati sredstava i za naknade koje se refundiraju – HZZO) u iznosu od 41.836.050,00 kn, potraživanja za jamčevne pologe u iznosu od 20.004.167,00 kn i drugo u iznosu od 4.202,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove u iznosu od 1.678.669.693,00 kn odnose se na potraživanja od Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR) u iznosu od 948.059.537,00 kn te na potraživanja od Hrvatskih voda iz zajmova primljenih od međunarodnih financijskih institucija (CEB, EIB i IBRD) u ukupnom iznosu od 730.610.156,00 kn.

Potraživanja od HBOR-a u iznosu od 948.059.537,00 kn odnose se na sredstva koja su isplaćena HBOR-u za provedbu financijskog instrumenta ESIF Krediti za rast i razvoj u iznosu od 828.263.590,00 kn te financijskog instrumenta ESIF Krediti za javnu rasvjetu iz Prioritetne osi 4 Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, u iznosu od 119.795.947,00 kn. HBOR (nakon zaključenih ugovora) sredstva isplaćuje jedinicama lokalne samouprave u okviru OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Potraživanja od Hrvatskih voda u iznosu od 730.610.156,00 kn odnose se na potraživanja za povrat zajmova Europske investicijske banke (EIB) i Razvojne banke Vijeća Europe (CEB). Zajmovi su odobreni za provedbu kapitalnog projekta Financiranje vodnokomunalne infrastrukture u iznosu od 368.443.907,00 kn (ugovoreni povrati 2033.), Projekt zaštite od poplava u iznosu od 233.648.468,00 kn (ugovoreni povrat 2030.), projekt Zaštita od onečišćenja voda u priobalnom području – projekt Jadran II u iznosu od 90.935.591,00 kn (ugovoreni povrat 2023.) i za kapitalni projekt Unutarnje vode u iznosu od 37.582.190,00 kn (ugovoreni povrat 2022.).

Dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 302.840.192,00 kn odnose se na ulaganja proračunskih sredstava u dionice i udjele u trgovačkim društvima putem fondova za gospodarsku suradnju. U odnosu na stanje iskazano početkom 2021., ulaganja u navedene fondove manja su za 248.481.237,00 kn ili 45,1 %. Smanjenje se odnosi na ulaganja u iznosu od 177.193.823,00 kn i obračun ispravka vrijednosti u iznosu od 71.287.414,00 kn.

FGS su investicijski fondovi rizičnog kapitala s privatnom ponudom koji posluju prema odredbama Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (Narodne novine 44/16, 126/19, 110/21 i 76/22) te Odluke o sudjelovanju u fondovima za gospodarsku suradnju (Narodne novine 40/13) i Pravilnika o sudjelovanju Vlade Republike Hrvatske u Fondovima za gospodarsku suradnju (Narodne novine 47/13). Cilj njihovog osnivanja je poticanje razvoja gospodarstva, očuvanje sadašnjih i stvaranje novih radnih mjesta te jačanje postojećih i pokretanje novih gospodarskih subjekata putem vlasničkog restrukturiranja kroz ulaganje dodatnog kapitala. Odlukom o sudjelovanju u fondovima za gospodarsku suradnju te Pravilnikom o uvjetima i postupku sudjelovanja Vlade Republike Hrvatske u osnivanju fondova za gospodarsku suradnju (Narodne novine 21/10), utvrđeno je ulaganje u dionice i udjele trgovačkih društava do 2021., uz mogućnost produljenja za još dvije godine, u iznosu najviše do 1.000.000.000,00 kn. Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz kolovoza 2010. HBOR je imenovan kvalificiranim ulagateljem za sudjelovanjem u osnivanju FGS-ova koji u svoje ime a za račun Vlade Republike Hrvatske u svaki od FGS-ova ulaže iznose koji odgovaraju iznosima koji u pojedini fond ulažu privatni ulagatelji. Ulagatelji su prihode trebali ostvarivati u razdoblju od šeste do desete godine poslovanja, kada slijedi faza „izlaza” u kojoj se prodaju udjeli u društvima kojima se upravljalo, najčešće pet godina od izvršenog ulaganja. Kod ulaganja društva za upravljanje investicijskim fondovima planirali su prve izlaze (deinvestiranja) nakon tri do pet godina. Početkom ciklusa deinvestiranja, društvo za upravljanje FGS-ovima vraća ulagateljima sva investirana sredstva uvećana za iznos svih operativnih troškova te cjelokupnu naknadu za upravljanje, uvećano za stopu prinosa od 8,0 % godišnje. Po prodaji pojedine investicije može se utvrditi je li predmetna investicija bila uspješna i kolika je ukupno ostvarena stopa povrata na uložena sredstva. HBOR je u rujnu 2022. dostavio Ministarstvu Izvješće o poslovima ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju za 2021. U Izvješću je navedeno da tijekom 2021. FGS-ovi nisu provodili nova ulaganja, prodana su društva u portfelju četiri FGS-a, a da promjena u jednom portfelju FGS-a nije bilo. Nadalje, u Izvješću o poslovima ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju za 2021. navode se statusi FGS-ova, prema kojem su tri FGS-a likvidirana, a jedan FGS je završen u travnju 2021. Nijedan FGS više ne planira daljnja ulaganja. Koncem 2021. aktivan je bio samo jedan FGS II i traje do 1. ožujka 2023.

Prema podacima iz dostavljenog Izvješća, do 31. prosinca 2021. iz proračuna je FGS-ovima putem HBOR-a ukupno doznačeno 682.476.970,00 kn ili 75,8 % ukupno preuzete obveze.

Potraživanja za prihode poslovanja iznose 247.339.946,00 kn. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja iz državnog proračuna za uplaćene a neutrošene prihode za posebne namjene ostvarene od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova u iznosu od 151.047.584,00 kn, potraživanja za kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU – Projekt Švicarska darovnica (kapitalni projekt Projekt Vodno-komunalne infrastrukture – Švicarsko-hrvatski program suradnje) u iznosu od 36.631.019,00 kn, potraživanja za jamstva za uredno ispunjenje ugovornih obveza u iznosu od 30.993.440,00 kn (vrijednosno značajniji u iznosu od 19.251.703,00 kn odnosi se na brod NOV 514, a 9.442.759,00 kn na SEECCEL – naplaćena ugovorna kazna od izvoditelja radova u rujnu 2018.).

U okviru ostalih potraživanja u iznosu od 41.836.050,00 kn, potraživanja u iznosu od 39.473.489,00 kn odnose se na potraživanja za povrate sredstava u državni proračun na temelju donesenih odluka o povratu (sredstva koja su dobivena na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih EU sredstava). Od navedenog iznosa vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za sredstva doznačena korisnicima za provedbu vodnokomunalnih projekata u iznosu od 22.450.275,00 kn te za poduzetništvo (mali i srednji poduzetnici) u iznosu od 13.513.434,00 kn.

Vodnokomunalni projekti financiraju se iz sredstava Kohezijskog fonda, Ministarstva, Hrvatskih voda i vlastitih sredstava korisnika i/ili jedinica lokalne samouprave. Od ukupno iskazanih potraživanja za sredstva doznačena korisnicima za provedbu vodnokomunalnih projekata u iznosu od 22.450.275,00 kn, vrijednosno značajnija u iznosu od 19.979.006,00 kn odnose se na potraživanja za sredstva doznačena dvojici korisnika za provedbu vodnokomunalnih projekata (Hrvatske vode 13.870.423,00 kn i Privreda d.o.o. Petrinja 6.108.583,00 kn). Prema odlukama o povratu (kolovoz 2019. i 2020.), korisnik izvršava uplatu na račun Hrvatskih voda, a Hrvatske vode obavljaju uplatu u državni proračun. S obzirom na to da potraživanja nisu naplaćena, dokumentacija je proslijeđena Ministarstvu financija na prisilnu naplatu. Prema obrazloženju odgovorne osobe, korisnici sredstava ne izvršavaju povrate u zadanim rokovima, nego pokreću sudske sporove te Ministarstvo neovisno o pokrenutim sporovima predmetnu dokumentaciju dostavlja Ministarstvu financija na prisilnu naplatu.

Potraživanja za sredstva dana malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 13.513.434,00 kn (od čega je dospjelo 12.826.201,00 kn, a nedospjelo 687.233,00 kn) odnose se na 46 neizvršena povrata od 34 korisnika. Najveći dio neizvršenih povrata sredstava odnosi se na podnesene zahtjeve za povrat sredstava (odluke o povratu) iz prijašnjih godina. U većini slučajeva je u tijeku stečajni postupak, a Ministarstvo je navedeni iznos potraživanja prijavilo u stečajnu masu. Kod ostalih, Ministarstvo je proslijedilo predmete Ministarstvu financija na prisilnu naplatu.

Potraživanja za jamčevne pologe u iznosu od 20.004.167,00 kn odnose se na potraživanja od županija za jamstveni fond, odnosno na potraživanja za sredstva dana županijama kao jamstvo za kredite koje poduzetnicima odobravaju poslovne banke prema Programu Jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2014. Rok važenja depozita, prema zaključenim ugovorima, je do lipnja 2025.



Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2021. na dospjela potraživanja odnosi se 70.311.185,00 kn, a na nedospjela 2.220.383.065,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za sredstva koja su dobivena na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih EU sredstava (odluke o povratu), u ukupnom iznosu od 38.232.534,00 kn te na potraživanja prema ugovorima o koncesijskoj naknadi u iznosu od 18.740.103,00 kn (od čega se na potraživanja iz područja vodnog gospodarstva odnosi 11.650.531,00 kn, energetike 3.593.349,00 kn, a neenergetskih mineralnih sirovina 3.496.223,00 kn). Do konca studenoga 2022., od ukupno iskazanih dospjelih potraživanja koncem 2021., naplaćena su u iznosu od 6.658.123,00 kn.

Dospjela potraživanja u iznosu od 38.232.534,00 kn odnose se na potraživanja za povrat neutrošenih ili nenamjenski utrošenih sredstava u državni proračun. U poslovnim knjigama evidentirana su na temelju donesenih odluka o povratima EU sredstava zbog nenamjenskog korištenja doznačenih sredstava, raskida ugovora zbog nepoštovanja ugovornih obveza, naknadno utvrđene činjenice da je korisniku isplaćen iznos bespovratnih sredstava koji mu ne pripada, odluke o povratu predujma koji je korisnik zahtijevao u prvom tromjesečju provedbe projekta, a nije započeo s njegovom provedbom i u roku od 90 dana od dana primitka predujma nisu nastali troškovi i drugih razloga. Sredstva su doznačena trgovačkim društvima, obrtnicima, općinama, gradovima i fizičkim osobama za provedbu odobrenih projekata u okviru kapitalnih projekata OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., OP Regionalna konkurentnost, Prioritet 2 i 3, aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Poticanje konkurentnosti poduzetništva i obrta, Subvencije kamata za poduzetničke kredite i drugih aktivnosti. Vrijednosno značajnija doznačena su navedenim korisnicima na temelju prethodno provedenih javnih natječaja i donesenih odluka o dodjeli bespovratnih sredstava te zaključenih ugovora. Potraživanja za povrat u državni proračun iskazana su na temelju donesenih odluka o povratu za provedbu vodnokomunalnih projekata u iznosu od 22.350.625,00 kn (Hrvatske vode), malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 12.826.201,00 kn, za dodjelu stipendija učenicima, naukovanje za obrtnička zanimanja u iznosu od 1.555.708,00 kn te Gradu Kninu za izgradnju poduzetničke zone u iznosu od 1.500.000,00 kn – vodi se sudski spor). Navedeni iznos potraživanja evidentiran je i u okviru obveza za povrat sredstava u državni proračun. Rok za povrat sredstava u odlukama je 60 dana od dana primitka odluke. S obzirom na to da korisnici kojima su dostavljene odluke o povratu nisu u zadanom roku izvršili povrat sredstava, Ministarstvo je (kao i bivše Ministarstvo zaštite okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta) nakon opomena prosljedilo predmete Ministarstvu financija na prisilnu naplatu, a ako je nad korisnikom otvoren stečajni postupak, potraživanje je prijavljeno u stečajnu masu.

Ukupne obveze iskazane koncem 2021. u iznosu od 191.331.570,00 kn su nedospjele. Vrijednosno značajnije u iznosu od 167.982.564,00 kn odnose se na obveze za kredite i zajmove od institucija i tijela EU u iznosu od 81.795.947,00 kn, obveze proračunskih korisnika za povrat sredstava u proračun u iznosu od 39.654.372,00 kn, obveze za kapitalne pomoći subjektima izvan općeg proračuna iz EU sredstava u iznosu od 27.280.542,00 kn te na obveze za primljene predujmove u iznosu od 19.251.703,00 kn.

U odnosu na obveze iskazane početkom godine u iznosu od 116.412.496,00 kn, veće su za 74.919.074,00 kn ili 64,4 %. Vrijednosno značajnije, povećane su obveze za kredite i zajmove za 43.795.947,00 kn ili 115,3 %. Navedeno je rezultat evidentiranja obveze za sredstva doznačena HBOR-u u prosincu 2021. u iznosu od 43.795.947,00 kn. Obveza je evidentirana na temelju zahtjeva za plaćanje iz studenoga 2021. koji je odobrilo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (Upravljačko tijelo) na temelju odredaba Uredbe EU broj 1303/2013 i Sporazuma o financiranju iz lipnja 2018. te Dodatka I. (siječanj 2019.) i II. (studen 2021.) navedenom Sporazumu.

Nadalje, značajnije su povećane obveze za kapitalne pomoći subjektima izvan općeg proračuna iz EU sredstava za 27.280.542,00 kn, što je rezultat izmjene načina evidentiranja obveza za primljene EU predujmove te potraživanja/obveza za povrat u državni proračun za dane predujmove za EU projekte prema odredbama Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 108/20) koji je u primjeni od 1. siječnja 2021., statusne promjene spajanja Ministarstva zaštite okoliša i energetske učinkovitosti i Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta te provedbe većeg broja odobrenih projekata koji se financiraju iz EU sredstava.

Obveze za kredite i zajmove od institucija i tijela EU u iznosu od 81.795.947,00 kn odnose se na obvezu za isplatu sredstava HBOR-u kao tijelu određenom za provedbu financijskog instrumenta ESIF Krediti za javnu rasvjetu u okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritetne osi 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, Specifičnog cilja 4c4: Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete. Sporazumom o financiranju (dalje u tekstu: Sporazum) zaključenim u lipnju 2018. između Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i HBOR-a određeno je, između ostalog, da je navedeno Ministarstvo upravljačko tijelo, a HBOR tijelo koje provodi financijski instrument ESIF Krediti za javnu rasvjetu. Ugovor o kreditu, u skladu s odredbama Sporazuma, zaključuju HBOR i krajnji primatelj – jedinice lokalne samouprave. Ostvarenje Prioritetne osi 4, Investicijskog projekta 4c, Specifičnog cilja 4c4, financira se iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u visini od 20.000.000,00 EUR odnosno 152.000.000,00 kn. Očekivani početak provedbe bio je 15. lipnja 2018., a očekivani završetak 31. prosinca 2023. Dodatkom I. Sporazumu, zaključenim u siječnju 2019., detaljnije je uređen način provedbe financijskog instrumenta ESIF Krediti za javnu rasvjetu. Dodatkom II. Sporazumu, zaključenom u studenome 2021., Ministarstvo je određeno kao Posredničko tijelo 1, sredstva financiranja iz EFRR-a povećana su na 43.050.498,55 EUR ili 327.183.789,00 kn, a smanjenje potrošnje električne energije za javnu rasvjetu na razini cijele Republike Hrvatske povećano je s 15 GWh na 40 GWh. Odgovornost da je dostavljenim projektom i troškovnikom moguće ostvarenje uštede od minimalno 50,0 % je na krajnjem primatelju sredstava i njegovim projektantima, a HBOR provjerava koriste li se sredstva ESIF kredita za javnu rasvjetu namjenski, u skladu s dostavljenim projektom i troškovnikom.

Obveze proračunskih korisnika za povrat sredstava u proračun iskazane su koncem 2021. u iznosu od 39.654.372,00 kn. Vrijednosno značajnije u iznosu od 38.232.534,00 kn evidentirane su u poslovnim knjigama na temelju donesenih odluka o povratima EU sredstava trgovačkim društvima, obrtnicima, općinama, gradovima i fizičkim osobama za provedbu odobrenih projekata, dodjelu stipendija učenicima i naukovanje za obrtnička zanimanja te izgradnju poduzetničke zone. Navedeni iznos obveza evidentiran je i u okviru računa potraživanja za povrat sredstava u državni proračun.

Obveze za kapitalne pomoći subjektima izvan općeg proračuna iz EU sredstava iskazane su u iznosu od 27.280.542,00 kn. Vrijednosno značajnije u iznosu od 19.165.116,00 kn odnose se na obveze iskazane u prosincu 2021. prema 13 trgovačkih društava za neisplaćene kapitalne pomoći iz EU sredstava za provedbu odobrenih projekata koji se financiraju iz EU fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. Na temelju prethodno provedenih javnih poziva s navedenim trgovačkim društvima zaključeni su ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za financiranje odobrenih projekata.

Obveze za primljene predujmove iskazane su u iznosu od 19.251.703,00 kn (protuvrijednost od 2.561.000,00 EUR). Odnose se na predujam primljen koncem prosinca 2021. za prodaju broda za prijevoz automobila i kamiona NOV 514 (dalje u tekstu: Brod) na temelju kupoprodajnog ugovora 3. Maj NOV 514 zaključenog polovicom prosinca 2021. između Republike Hrvatske (zastupane po Ministarstvu) i inozemnog kupca u vrijednosti od 51.220.000,00 EUR. Za preostali iznos kupoprodajne cijene (48.659.000,00 EUR) ugovoreno je da će biti isplaćen nakon primopredaje Broda, koja je ugovorena početkom lipnja 2022. Ministarstvo je početkom srpnja 2022., u ime Republike Hrvatske, zaključilo Dodatak br. 1 na ugovor o kupoprodaji 3. Maj Novogradnja 514. Dodatkom ugovoru je, između ostalog, odgođen rok isporuke Broda za 11. srpnja 2022. Brod je kupcu isporučen u ugovorenom roku, o čemu je sastavljen i potpisan Protokol o isporuci i prihvaćanju nakon čega je kupac uplatio razliku ugovorene kupoprodajne cijene (48.659.000,00 EUR, Obavijest o naplati Privredne banke Zagreb od 12. srpnja 2022.). Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izdalo je 14. srpnja 2022. Potvrdu o brisanju iz Upisnika brodova kojom je Brod po služenoj dužnosti brisan iz Upisnika brodova na temelju odredbe članka 192. Pomorskog zakonika (Narodne novine 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19).

Prema podacima iz konsolidiranih financijskih izvještaja razdjela Ministarstva za 2021., kojima je obuhvaćeno 27 proračunskih korisnika (od čega je 19 nacionalnih parkova i parkova prirode) i Ministarstvo, obveze na koncu izvještajnog razdoblja iskazane su u iznosu od 3.272.176.184,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 21.336.834,00 kn, a na nedospjele 3.250.839.350,00 kn. Od ukupnih, vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) u iznosu od 2.756.872.805,00 kn.

Vlastiti izvori su koncem 2021. iskazani u iznosu od 2.481.274.511,00 kn, što je 522.928.124,00 kn ili 17,4 % manje u odnosu na početak godine, kada su iznosili 3.004.202.635,00 kn. Odnose se na vlastite izvore u iznosu od 2.374.007.598,00 kn, višak prihoda poslovanja u iznosu od 145.239.315,00 kn te na obračunane prihode poslovanja u iznosu od 43.823.545,00 kn (umanjeno za ispravak vlastitih izvora iz proračuna za obveze u iznosu od 81.795.947,00 kn).

Izvanbilančni zapisi su koncem 2021. iskazani u iznosu od 6.326.657.294,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje izvanbilančni zapisi su veći za 311.552.428,00 kn ili 5,2 %. Vrijednosno najznačajniji u iznosu od 6.191.776.326,00 kn odnose se na obveze za primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 5.451.902.274,00 kn (jamstva, zadužnice i bankarske garancije primljene za osiguranje provedbe ugovora zaključenih iz područja neenergetski mineralnih sirovina, energetike, vodnog gospodarstva te slobodnih zona, za provedbu EU projekata te ugovora zaključenih za nabavu roba, radova i usluga) te na potencijalne obveze za sudske sporove u tijeku u iznosu od 739.874.052,00 kn i čine 97,9 % ukupno iskazane vrijednosti izvanbilančnih zapisa.

### **Projekti financirani u 2021.**

Ministarstvo je u 2021. koristilo bespovratna sredstva Fonda solidarnosti EU kojima je financiran projekt Osiguravanje preventivne infrastrukture oštećene potresom u iznosu od 33.299.991,00 kn u okviru aktivnosti Osiguravanje preventivne infrastrukture sredstvima Fonda solidarnosti EU.

Sredstva pomoći državama članicama za otklanjanje šteta u slučajevima prirodnih katastrofa velikih razmjera (potresi, poplave, požari) i društvenih nepogoda EU dodjeljuje iz Fonda solidarnosti.

Na temelju zahtjeva iz lipnja 2020., Europska komisija odobrila je pomoć Republici Hrvatskoj iz Fonda solidarnosti EU za sanaciju štete nastale uslijed potresa u Gradu Zagrebu te u Krapinsko-zagorskoj i Zagrebačkoj županiji (dalje u tekstu: zagrebački potres) u iznosu od 683.740.523,00 EUR. Odobrena sredstva su u cijelosti uplaćena na račun državnog proračuna u kolovozu i prosincu 2020.

Nadalje, na temelju zahtjeva iz ožujka 2021., Europska komisija je odobrila dodjelu bespovratnih sredstava iz Fonda solidarnosti EU u iznosu od 319.192.359,00 EUR (2.396.245.598,00 kn) za saniranje posljedica serije potresa u prosincu 2020. koji su pogodili područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke, Karlovačke i drugih županija Republike Hrvatske (dalje u tekstu: petrinjski potres). Odobrena sredstva su u cijelosti uplaćena na račun državnog proračuna, od čega su u iznosu od 41.325.507,00 EUR uplaćena 2. kolovoza 2021., a u iznosu od 277.866.852,00 EUR uplaćena su 30. prosinca 2021.

– Zagrebački potres (ožujak 2020.)

Vlada Republike Hrvatske donijela je u studenome 2020. Odluku o načinu raspodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije odobrenih za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela (Narodne novine 125/20). Navedenom Odlukom Ministarstvo je određeno kao tijelo odgovorno za provedbu financijskog doprinosa (TOPFD) za provedbu operacija Osiguravanje preventivne infrastrukture oštećene potresom te Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetskom sektoru, odnosno za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije.

Javni poziv Osiguravanje preventivne infrastrukture oštećene potresom, za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava za sanaciju šteta nastalih potresom od 22. ožujka 2020. na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama objavljen je 14. lipnja 2021. Dostava projektnih prijedloga dozvoljena je najranije danom objave Poziva, a najkasnije do iskorištenja financijske alokacije, odnosno do 3. studenoga 2021., ovisno o tome što prije nastupi. Ukupan raspoloživ iznos bespovratnih financijskih sredstava za dodjelu u okviru ovog Poziva je 34.000.000,00 kn. Nakon provedenog Javnog poziva, zaprimljen je projektni prijedlog Hrvatskih voda za operaciju Održavanje/sanacija nasipa na desnoj obali rijeke Save – Donje Bukevje. Ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava s Hrvatskim vodama zaključen je 27. listopada 2021. u iznosu od 33.531.613,00 kn. Ministarstvo je 25. studenoga 2021. zaprimilo od Hrvatskih voda završno izvješće i zahtjev za plaćanje u iznosu od 33.299.991,00 kn. Nakon obrade zahtjeva, sredstva su 23. prosinca 2021. isplaćena Hrvatskim vodama.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Hrvatske vode su ustanovile dodatnu štetu koja se očitovala degradacijom nasipa, korita vodotoka i kanala, izazvanih izravnim učinkom zagrebačkog potresa. Potres je uzrokovao štete na pojedinim dionicama prirodnih i umjetnih vodotoka.

Nakon odobrenja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, kao Nacionalnog koordinacijskog tijela za provedbu Fonda solidarnosti EU, 3. kolovoza 2022. objavljen je novi Javni poziv Osiguravanje preventivne infrastrukture oštećene potresom, za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti EU za sanaciju šteta nastalih potresom od 22. ožujka 2020. na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Javni poziv je bio otvoren najkasnije do iskorištenja financijske alokacije, odnosno do 30. listopada 2022., ovisno o tome što prije nastupi. Sredstva su odobrena u iznosu od 31.000.000,00 kn. U otvorenom javnom pozivu, između ostalog, navedeno je da se poziv provodi kao izravna dodjela bespovratnih financijskih sredstava. Projektni prijedlog Hrvatskih voda zaprimljen je 21. rujna 2022. u iznosu od 30.700.000,00 kn, a u vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2022.) je u obradi.

Javni poziv Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava za sanaciju šteta nastalih potresom od 22. ožujka 2020. na energetskej infrastrukturi i energetskeim postrojenjima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije objavljen je 6. listopada 2021. Svrha Poziva je nadoknada sredstava za uspostavu redovnog funkcioniranja energetske infrastrukture, energetskeih postrojenja, građevina i energetskeog sustava u cjelini (električna energija, toplinska energija i distribucija plina) oštećenih u potresu od 22. ožujka 2020. Ukupan raspoloživ iznos bespovratnih financijskih sredstava za dodjelu u okviru ovog Poziva je 18.922.000,00 kn. Krajnji rok dostave projektnih prijedloga bio je najkasnije do iskorištenja financijske alokacije, odnosno do 30. studenoga 2021., ovisno što prije nastupi. Pristiglo je 16 prijava, ukupne vrijednosti 8.943.239,00 kn u kojem iznosu su u srpnju 2022. zaključeni ugovori o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava. Prema obrazloženju odgovorne osobe, navedeni troškovi su prihvatljivi i bit će predmet provjere tijekom dostave i obrade Zahtjeva za nadoknadom sredstava.

– Petrinjski potres (prosinac 2020.)

Vlada Republike Hrvatske donijela je u studenome i prosincu 2021. Odluku te Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o načinu raspodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti EU za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije, o imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela (Narodne novine 127/21 i 143/21). Odlukom iz studenoga 2021. Ministarstvo je određeno kao tijelo odgovorno za provedbu financijskog doprinosa. Prema navedenoj Odluci, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom u iznosu od 1.009.298.628,00 kn (134.313.150,00 EUR) namijenjena za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetskeom sektoru u iznosu od 372.530.000,00 kn (49.575.250,00 EUR), za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području vodoopskrbe, upravljanja otpadnim vodama u iznosu od 281.209.791,00 kn (37.420.830,00 EUR), za osiguravanje preventivne infrastrukture u iznosu od 177.909.429,00 kn (23.677.060,00 EUR), za hitno obnavljanje pogođenih prirodnih područja kako bi se izbjegli neposredni učinci erozije tla u iznosu od 95.799.408,00 kn (12.748.110,00 EUR) te za čišćenje područja pogođenih katastrofom, uključujući prirodna područja, u skladu s, kad je to primjereno, pristupima utemeljenima na ekosustavima u iznosu od 81.850.000,00 kn (10.891.900,00 EUR).

Javni pozivi, za navedenih pet operacija, objavljeni su 5. siječnja 2022.

Javni poziv Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetsom sektoru bio je otvoren do 27. svibnja 2022. Prihvatljivi prijavitelji su pravne osobe koje obavljaju energetske djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije, koje u trenutku prijave nisu ni u jednoj situaciji isključenja, kako je to definirano Uputama za prijavitelje, pravne osobe koje obavljaju energetske djelatnosti distribucije plina, koje u trenutku prijave nisu ni u jednoj situaciji isključenja, kako je to definirano Uputama za prijavitelje te pravne osobe koje imaju koncesiju za distribuciju i opskrbu toplinske energije temeljem dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije toplinske energije na području pogođenom potresom, koje u trenutku prijave nisu ni u jednoj situaciji isključenja, kako je to definirano Uputama za prijavitelje. Zaprimito je 26 prijava od sedam prijavitelja u iznosu od 379.551.552,00 kn. Zaključeno je 26 ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava u iznosu od 379.551.552,00 kn. Do konca listopada 2022. nije bilo isplata sredstava.

Javni poziv Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području vodoopskrbe i upravljanja otpadnim vodama, za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava za sanaciju šteta nastalih potresom 28. i 29. prosinca 2020. na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije, Karlovačke županije, Krapinsko-zagorske županije i Grada Zagreba, bio je otvoren za prijave do 30. svibnja 2022. Prihvatljivi prijavitelji su javni isporučitelji vodnih usluga koji na području obuhvata operacije pruža uslugu javne vodoopskrbe, odnosno javne odvodnje otpadnih voda, što mu je ujedno i jedina djelatnost uz ostale dodatne djelatnosti u skladu s odredbom članka 13. Zakona o vodnim uslugama.

Zaprimito je 37 projektnih prijedloga (prijava) u iznosu od 421.944.778,00 kn. Do prosinca 2022. zaključeno je 37 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od 388.094.598,00 kn. Zaprimito je 15 zahtjeva za nadoknadom sredstava u ukupnom iznosu od 32.283.238,00 kn, a do prosinca 2022. isplaćeno je 31.936.887,00 kn. S obzirom na to da je projektnim prijedlozima ukupno zatraženo 421.944.778,00 kn, od Nacionalnog koordinacijskog tijela za Fond solidarnosti EU (Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine), u srpnju 2022., zatraženo je da Vladi Republike Hrvatske predloži donošenje Odluke o odobrenju zaključivanja ugovora do 150,0 % dodijeljene alokacije.

Javni poziv Osiguravanje preventivne infrastrukture – Sanacija šteta nastalih potresom od 28. i 29. prosinca 2020. na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama na području Sisačko-moslavačke županije (Izravna dodjela) bio je otvoren do 30. svibnja 2022. Prihvatljivi prijavitelj su Hrvatske vode. Zaprimito je projektni prijedlog Hrvatskih voda za hitne intervencije u obrani od poplava i sanaciju objekta obrane od poplava na području Sisačko-moslavačke županije u ukupnom iznosu od 169.557.761,00 kn, u kojem iznosu je u srpnju 2022. zaključen ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava. Do prosinca 2022. zaprimljena su tri zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 89.889.692,00 kn, a isplaćeno je 87.299.103,00 kn (izuzet dio troškova u iznosu od 2.590.589,00 kn).

Javni poziv Hitno obnavljanje pogođenih prirodnih područja kako bi se izbjegli neposredni učinci erozije tla bio je otvoren do 30. svibnja 2022. Prihvatljivi prijavitelji su tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva čiji je osnivač Republika Hrvatska (a koje su pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku) te pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnost upravljanja vodama i kojima je osnivač Republika Hrvatska. Zaprimito su 44 projektna prijedloga od općina, gradova i županija te Hrvatskih voda u ukupnom iznosu od 251.695.415,00 kn. Do prosinca 2022. zaključena su 42 ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava u ukupnom iznosu od 158.951.332,00 kn.

Do prosinca 2022. zaprimljeno je 19 zahtjeva za nadoknadom sredstava u ukupnom iznosu od 4.003.378,00 kn, a isplaćeno je 1.162.531,00 kn. Ministarstvo je od Nacionalnog koordinacijskog tijela za Fond solidarnosti EU (Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine), u srpnju 2022., zatražilo da Vlada Republike Hrvatske predloži donošenje Odluke o odobrenju zaključivanja ugovora do 200,0 % dodijeljene alokacije, s obzirom na to da je projektnim prijedlozima ukupno zatraženo 250.390.000,00 kn (od čega je 69.240.000,00 kn ocijenjeno neprihvatljivim troškovima).

Javni poziv Čišćenje područja pogođenih katastrofom, uključujući prirodna područja, u skladu s, kad je to primjereno, pristupima utemeljenima na ekosustavima, za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava za čišćenje područja Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije, nakon potresa 28. i 29. prosinca 2020., bio je otvoren za prijave do 30. svibnja 2022. Prihvatljivi prijavitelji su tijela državne uprave prema Zakonu o sustavu državne uprave (Narodne novine 66/19) i Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20) i Zakonu o Gradu Zagrebu (Narodne novine 62/01, 125/08, 36/09, 119/14, 98/19 i 144/20) te Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Raspoloživi iznos bespovratnih sredstava za dodjelu u okviru ovog poziva je iznos od 81.850.000,00 kn (10.891.900,00 EUR). Do prosinca 2022. nije zaprimljenih nijedan zahtjev za nadoknadom sredstava. Projektni prijedlog se podnosi Ministarstvu, a za zaprimanje i obradu zahtjeva za nadoknadom sredstava u ovom javnom pozivu određen je Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost kao tijelo za provedbu financijskog doprinosa.

Sredstva Fonda solidarnosti EU su u 2022. planirana u okviru aktivnosti Osiguravanje preventivne infrastrukture u iznosu od 283.922.000,00 kn (od čega za potres iz prosinca 2020. u iznosu od 215.000.000,00 kn, a za potres iz ožujka 2020. u iznosu od 68.922.000,00 kn) te aktivnosti Čišćenje područja pogođenih katastrofom (za potres iz prosinca 2020.) u iznosu od 30.000.000,00 kn.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u svibnju 2022. Odluku o provođenju aktivnosti vezanih za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije iz djelokruga tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa (Narodne novine 51/22). Navedenom Odlukom suglasnost je dana radi ugovaranja izmjene ugovorenog iznosa na temelju provedene javne nabave, odnosno ugovaranja izmjene procijenjene vrijednosti javne nabave za nabavu koja će se provesti, kao i radi ugovaranja produženja rokova važenja ugovora. Sredstva za podmirenje obveza po ugovorima, a koje se ne mogu financirati iz sredstava Fonda solidarnosti Europske unije, osigurat će se preraspodjelom unutar sredstava državnog proračuna i iz sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost.

Ugovoreni rok za korištenje primljenih sredstava je 18 mjeseci, nakon što se isplati puni odobreni iznos sredstava. Nakon isteka tog roka nadležne institucije u Republici Hrvatskoj moraju pripremiti Izvješće o korištenju sredstava i dostaviti ga Europskoj komisiji. Ugovoreni rok korištenja sredstava za sanaciju štete od potresa iz prosinca 2020. je 30. lipnja 2023.

## Javna nabava

Planom nabave za 2021., koji je Ministarstvo donijelo koncem prosinca 2020., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti u iznosu od 187.316.198,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2021. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave, iz prosinca 2021., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 125.573.306,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U odnosu na početni Plan nabave za 2021., smanjenje se najvećim dijelom odnosi na nabavu računala, računalne opreme i operativnog sustava za potrebne provedbe projekta LIFE CROLIS u iznosu od 21.920.000,00 kn koja je prenesena u Plan nabave za 2022.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva. Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021. zaključena su 42 ugovora i jedan okvirni sporazum o javnoj nabavi roba, usluga i radova u ukupnoj vrijednosti od 120.845.872,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 39 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 116.758.122,00 kn, jedan okvirni sporazum o nabavi usluga u vrijednosti od 3.203.500,00 kn te jedan dodatak ugovora u vrijednosti od 55.290,00 kn.

Na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje zaključena su dva ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 828.960,00 kn. Pregovarački postupci javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje provedeni su na temelju odredbe članka 131., stavka 1., točke 2. c Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da javni naručitelj smije koristiti pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje za dodjelu ugovora o javnoj nabavi ako samo određeni gospodarski subjekt može izvoditi radove, isporučiti robu ili pružiti usluge iz razloga zaštite isključivih prava, uključujući prava intelektualnog vlasništva.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je zaključilo 16 ugovora o nabavi roba i usluga u ukupnoj vrijednosti od 5.187.491,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn iznosila je ukupno 14.287.526,00,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosi 12.581.087,00 kn te na nabavu roba 1.706.439,00 kn.

Ministarstvo je u rujnu 2020. donijelo Pravilnik o planiranju i provedbi postupaka nabave robe, radova, usluga i provedbe projektnih natječaja. Navedenim Pravilnikom uređeni su pravila, uvjeti, postupak i nadležnost ustrojstvenih jedinica Ministarstva u planiranju, pripremi i provođenju postupaka nabave robe, radova, usluga i provedbe projektnih natječaja u slučajevima kada je procijenjena vrijednost nabave manja od 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za robu, usluge i provedbu projektnih natječaja te manja od 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za radove. Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn odnosno za radove do 500.000,00 kn upućuje se poziv na dostavu ponuda najmanje pet gospodarskih subjekata koji imaju registriranu djelatnost vezanu za predmet nabave.



Iznimno, uz pisano obrazloženje čelnika ustrojstvene jedinice koja je podnijela zahtjev, poziv na dostavu ponude može se uputiti i prema manje od pet gospodarskih subjekata (ako nije moguće pronaći pet subjekata koji imaju registriranu djelatnost vezanu za predmet nabave, iznimne žurnosti, više sile, događaja koji se nisu mogli predvidjeti ili izbjeći, tehničkih i umjetničkih razloga i kada nije u prethodnom postupku zaprimljena nijedna valjana ponuda). Za nabavu procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn ustrojstvena jedinica koja podnosi zahtjev za nabavu prilaže ponudu jednog gospodarskog subjekta na temelju kojeg zahtjeva i ponude se izdaje narudžbenica odnosno zaključuje ugovor. Kriterij za odabir najpovoljnije ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda utvrđena na temelju omjera cijene i kvalitete, koji se ocjenjuju na temelju kriterija povezanih s predmetom nabave. Postupak jednostavne nabave završava izdavanjem narudžbenice ili zaključenjem ugovora s odabranim ponuditeljem.

### III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 25. svibnja 2022. do 18. travnja 2023.

#### Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

#### Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o sustavu državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Pravilnik o financijskom izvještavanju o proračunskom računovodstvu
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
8. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
9. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19)
10. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 112/17, 12/18, 2/19, 119/19 i 66/20)
11. Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi (Narodne novine 74/02, 58/08, 119/11, 33/13, 65/15, 2/17 i 63/21)
12. Zakon o koncesijama (Narodne novine 69/17 i 107/20)

13. Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (Narodne novine 52/18, 52/19 i 30/21)
14. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
15. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
16. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
17. Pravilnik o planiranju i provedbi postupaka nabave robe, radova, usluga i provedbe projektnih natječaja (rujan 2020.)
18. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
19. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
20. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)
21. Smjernice za upravljanje voznim parkom (ožujak 2017.)
22. Naputak o načinu korištenja i upravljanja voznim parkom (listopad 2019.).

### **Metode i postupci revizije**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka.

Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima te tekućim i kapitalnim projektima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, prihodima i primicima, rashodima i izdacima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

## Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje te prihode i primitke.

### 1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Djelokrug Ministarstva propisan je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave te, između ostalog, obavlja i stručne poslove u vezi s brodogradnjom, prati stanje u brodograđevnoj djelatnosti, predlaže mjere za poboljšanje stanja i konkurentne sposobnosti brodogradilišta, predlaže sustavna rješenja u vezi s financiranjem proizvodnje i plasmana brodova, prati utjecaj makroekonomske politike na gospodarski položaj brodogradnje, prati stanje na svjetskom tržištu brodova i predlaže mjere u slučaju poremećaja, nadzire i usmjerava proces restrukturiranja i privatizacije brodogradilišta te obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na davanje mišljenja u postupku odobravanja državnih jamstava. Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na unapređenje i razvoj sustava koncesija u području svoje nadležnosti i nadzor nad njegovim provođenjem te unapređenje i razvoj sustava.

#### – Državna jamstva

Izdavanje državnih jamstava propisano je odredbama Zakona o proračunu i godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske. Odluku o davanju državnih jamstava donosi Vlada Republike Hrvatske, osim državnih jamstava koja su u nadležnosti Hrvatskog sabora. Prema odredbama članka 48. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu, prije upućivanja prijedloga odluke o davanju jamstva Vladi RH na donošenje, nadležno ministarstvo dužno je za dokumentirani zahtjev tražitelja jamstva ishoditi sve zakonom propisane elemente: dužno je ocijeniti temelj donošenja prijedloga dodjele jamstva, ocijeniti bonitet tražitelja, stanje zaduženosti, efekte novog zaduženja na mogućnost razvoja i likvidnosti te izraditi stručno mišljenje i jasno opredjeljenje prema odobrenju predloženog jamstva, uključujući pravnu i financijsku analizu svih elemenata državnog jamstva i prisutnih rizika za vrijeme trajanja jamstva. Nakon toga, navedeni dokumentirani zahtjev dostavlja se Ministarstvu financija na očitovanje i/ili prijavu Europskoj komisiji u vezi s utvrđivanjem ima li državno jamstvo elemenata državne potpore. Ako je navedeni zahtjev dobio odobrenje Europske komisije, odnosno Ministarstva financija (ovisno o prirodi potpore) u vezi s ocjenom državnih potpora, ponovno se dostavlja Ministarstvu financija na očitovanje koje se odnosi na kreditne uvjete zaduženja i procjenu fiskalnog učinka.

Tijekom 2021. Vlada Republike Hrvatske izdala je sedam državnih jamstava za kreditno zaduženje brodogradilišta kod Hrvatske banke za obnovu i razvoj i/ili drugih poslovnih banaka u ukupnom iznosu od 731.043.161,00 kn.

Jedno jamstvo dato je u svrhu pokretanja proizvodnje brodogradilišta, četiri jamstva dana su za izgradnju brodova te su dva jamstva dana u svrhu osiguranja sredstava za sudjelovanje na javnoj dražbi za kupnju brodova. Ministarstvo je, u skladu sa svojom nadležnosti, za navedena državna jamstva zaprimilo zahtjeve tražitelja državnih jamstava. Za zaprimljene zahtjeve tražitelja jamstava Ministarstvo je uputilo prijedloge odluka o davanju jamstva Vladi Republike Hrvatske na donošenje te su uz četiri zahtjeva za dodjelu državnih jamstava, od kojih su tri činidbena i jedno financijsko jamstvo, u ukupnom iznosu od 672.516.054,00 kn priložene analize i mišljenja o poslovanju tražitelja jamstava (brodogradilišta). U navedenim analizama i mišljenjima nisu jasno prikazani elementi: ocjena temelja donošenja prijedloga dodjele jamstva, ocjena boniteta tražitelja, stanje zaduženosti, efekti novog zaduženja na mogućnost razvoja i likvidnosti te stručno mišljenje i jasno opredjeljenje Ministarstva prema odobrenju predloženog jamstva, uključujući pravnu i financijsku analizu svih elemenata državnog jamstva i prisutnih rizika za vrijeme trajanja jamstva, što nije u skladu s odredbom članka 48., stavka 7. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu.

***Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti kako bi prijedlozi odluka o dodjeli državnih jamstava za kreditno zaduženje tražitelja jamstava sadržavali sve elemente koji bi bili jasno definirani i obrazloženi.***

Odredbom članka 48., stavka 21. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu propisano je da se na postupak i odobrenje državnih jamstava primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju državne potpore i pravila o državnim potporama Europske unije. Iz navedenog proizlazi kako izdavanje državnih jamstava potencijalno predstavlja oblik državne potpore.

Prije upućivanja prijedloge odluka o davanju državnih jamstava Vladi Republike Hrvatske na donošenje, Ministarstvo je pribavilo mišljenja Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva vanjskih i europskih poslova te Ministarstva financija. U pribavljenim mišljenjima navedenih tijela državne uprave za pojedine prijedloge odluka o davanju državnih jamstava istaknute su obveze Ministarstva u odnosu na ispravnu primjenu Zakona o državnim potporama i pravilima o državnim potporama Europske unije te je dodatno Ured za zakonodavstvo istaknuo kako je u obrazloženju odluke o davanju državnog jamstva potrebno navesti podliježe li davanje državnog jamstva pravilima o državnim potporama. Ministarstvo je u postupku odobravanja državnih jamstava brodogradilištima izradilo prijedloge odluka za izdavanje državnih jamstava koji su upućeni Vladi Republike Hrvatske na donošenje, ali navedeni prijedlozi odluka u većini slučajeva nisu sadržavali informacije o usklađenosti s odredbama Zakona o državnim potporama (Narodne novine 47/14 i 69/17), smjernicama politike državnih potpora i pravilima o državnim potporama Europske unije ili izuzeću od navedenih pravila.

***Državni ured za reviziju je mišljenja kako bi prijedlozi odluka o dodjeli državnih jamstava brodogradilištima trebali sadržavati objašnjenja i informacije o usklađenosti svakog pojedinog državnog jamstva s pravilima o državnim potporama i pravilima o državnim potporama Europske unije te u slučaju izuzeća od navedenih pravila objašnjenja i razloge izuzeća.***

– Koncesije

Ministarstvo je u ime Republike Hrvatske davatelj koncesija iz područja energetike, neenergetskih mineralnih sirovina te vodnoga gospodarstva. Koncesije iz navedenih područja uređene su odredbama Zakona o koncesijama, Zakona o vodama (Narodne novine 66/19 i 84/21) te Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Odredbom članka 78., stavaka 1., 3., 8., 9. i 10. Zakona o koncesijama propisano je da davatelj koncesije izrađuje i dostavlja ministarstvu nadležnom za financije godišnji, a na zahtjev navedenog ministarstva i srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija. Godišnji plan davanja koncesija mora biti u skladu sa srednjoročnim (trogodišnjim) planom davanja koncesija. Osim godišnjeg plana davanja koncesija, davatelj koncesije, na zahtjev ministarstva nadležnog za financije, dostavlja srednjoročni (trogodišnji) plan o davanju koncesija iz svoje nadležnosti s jasno iskazanim procijenjenim ekonomskim učincima provedbe budućih ugovora o koncesiji uz odgovarajuću primjenu propisa kojima se uređuju javne financije, odnosno priprema, ocjena i izvedba investicijskih projekata. U srednjoročnom (trogodišnjem) planu davanja koncesija navode se gospodarska i druga područja u kojima se planiraju dati koncesije, građevine koje će se graditi, odnosno djelatnosti koncesije, planirani rashodi za koncesije i prihodi od koncesija, ocjena očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija. Srednjoročni (trogodišnji) plan može sadržavati i druge elemente koji su od značenja za provedbu učinkovite politike koncesija.

Ministarstvo je izradilo Plan davanja koncesija za 2021. iz područja energetike, neenergetskih mineralnih sirovina te vodnoga gospodarstva. Također, izradilo je srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija iz područja energetike i neenergetskih mineralnih sirovina, dok srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija iz područja vodnoga gospodarstva Ministarstvo nije izradilo, što nije u skladu s odredbom članka 78. Zakona o koncesijama.

***Državni ured za reviziju nalaže izraditi srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.***

– Unutarnji akti

Obračun i naplatu dospjelih potraživanja Ministarstvo provodi prema Uputi o naplati prihoda koju je u studenome 2015. donijelo tadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. Za provedbu navedene Upute određene su službe odnosno sektori ustrojstvenih jedinica tadašnjeg Ministarstva zaštite okoliša i prirode. U završnoj odredbi Upute navodi se da su za provedbu Upute odgovorni čelnici ustrojstvenih jedinica Ministarstva zaštite okoliša i prirode. S obzirom na to da je stupanjem na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu državne uprave u srpnju 2020. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike nastavilo s radom kao Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja te da je s radom prestalo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, a poslove iz njegova djelokruga preuzelo Ministarstvo, potrebno je donijeti novi unutarnji akt o naplati prihoda usklađen s unutarnjim ustrojstvom Ministarstva.

***Državni ured za reviziju preporučuje donijeti novi unutarnji akt o naplati prihoda kojim bi se utvrdilo koje ustrojstvene jedinice će biti zadužene za praćenje obračuna i naplate dospjelih potraživanja.***

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća nalog prema kojem je potrebno poduzeti aktivnosti kako bi prijedlozi odluka o dodjeli državnih jamstava za kreditno zaduženje tražitelja jamstava sadržavali sve elemente koji bi bili jasno definirani i obrazloženi. U vezi s izdanim državnim jamstvima, navodi da je Sektor za industrijsku politiku prilikom zahtjeva za izdavanje državnih jamstava svaki put zatražio mišljenje Hrvatske brodogradnje Jadranbrod d.d. kao stručnog tijela iz područja brodogradnje, koje je u svojim mišljenjima davalo cjelovitu analizu predmetnih zahtjeva i stanja pojedinog brodogradilišta. Nadalje, navodi da je Sektor za industrijsku politiku u potpunosti postupio prema nalogu Državnog ureda za reviziju te će se i u budućnosti pridržavati njegovih preporuka.*

*Ministarstvo prihvaća mišljenje da bi prijedlozi odluka o dodjeli državnih jamstava brodogradilištima trebali sadržavati objašnjenja i informacije o usklađenosti svakog pojedinog državnog jamstva s pravilima o državnim potporama i pravilima o državnim potporama Europske unije te u slučaju izuzeća od navedenih pravila objašnjenja i razloge izuzeća. Navodi da je u svim prijedlozima odluka Vlade Republike Hrvatske o izdavanju državnih jamstava jasno određeno što se navodi u mišljenju. U navedenim odlukama Vlada Republika Hrvatska je postupala kao vjerovnik u cilju smanjenja gubitka za državni proračun uslijed protestiranih državnih jamstava bivših trgovačkih društava Uljanik grupe u iznosu od približno 4.500.000.000,00 kn. Nadalje, navodi da je Europska komisija obaviještena da Republika Hrvatska djelovanjem i donošenjem predmetnih odluka umanjuje štetu državnom proračunu.*

*Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s izradom srednjoročnog (trogodišnjeg) plana davanja koncesija u skladu s odredbama Zakona o koncesijama. U Očitovanju navodi da je Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora, u okviru svoje nadležnosti izradila godišnji plan davanja koncesija za 2023., kao i srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija za razdoblje 2023. – 2025. sa sadržanim zakonskim osnovama za davanje koncesija, gospodarskim razvojnim planovima s kojim je usklađeno davanje koncesija, trajanje koncesija, projekcijama prihoda od koncesija odnosno ocjenama očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija, broju i vrsti koncesija koje istječu u navedenom razdoblju, kao i ostalim napomenama o vrstama i broju koncesija. Uz Očitovanje je priložen srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija za razdoblje 2023. – 2025. koji je izradila Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora.*

*Ministarstvo prihvaća preporuku u vezi s donošenjem novog unutarnjeg akta o naplati prihoda te navodi da će donijeti navedeni unutarnji akt i njime utvrditi nadležnosti pojedinih ustrojstvenih jedinica za praćenje obračuna i naplate dospjelih potraživanja.*

## 2. Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje

- 2.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige) i sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

Prema odredbama Zakona o koncesijama, prije zaključivanja ugovora o koncesiji od koncesionara su ishođene bjanko-zadužnice, kao instrumenti osiguranja plaćanja provedbe ugovora o koncesiji odnosno jamstvo ispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji.

U glavnoj knjizi Ministarstva, u okviru izvanbilančnih zapisa, instrumenti osiguranja plaćanja prema koncesijskim ugovorima iz područja vodnoga gospodarstva evidentirani su u iznosu od 92.899.480,00 kn, a prema pomoćnoj knjizi (evidenciji) Uprave vodnoga gospodarstva i zaštite mora u iznosu od 61.493.000,00 kn, što je 31.406.480,00 kn ili 33,8 % manje u odnosu na evidentirane u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa.

Popis instrumenata osiguranja plaćanja sa stanjem na 31. prosinca 2021. je obavljen te je stanje instrumenata osiguranja plaćanja utvrđeno popisom istovjetno stanju evidentiranom u glavnoj knjizi.

Prema odredbama članka 7., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja, iz čega proizlazi da podaci u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi trebaju biti usklađeni.

***Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o instrumentima osiguranja plaćanja evidentiranim u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.***

Prema pomoćnoj knjizi (evidenciji) Sektora za rudarstvo, kao i glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa, koncem 2021. primljeni instrumenti osiguranja plaćanja za koncesije za eksploataciju neenergetskih mineralnih sirovina (pribavljene od koncesionara) iznose 470.906.960,00 kn. U iskazanom iznosu je i 30 instrumenata osiguranja (bjanko-zadužnica) u ukupnom iznosu od 9.300.000,00 kn, čiji je rok važenja istekao do konca 2021. (rokovi važenja istekli su u srpnju i studenome 2021. i u prethodnom razdoblju odnosno svibnju i prosincu 2019. te lipnju i prosincu 2020.). S obzirom na to da je rok važenja 30 bjanko-zadužnica istekao, primljene instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice) potrebno je isknjižiti iz glavne knjige.

***Državni ured za reviziju nalaže redovito provjeravati rok valjanosti pribavljenih instrumenata osiguranja plaćanja te iz glavne knjige isknjižiti primljene instrumente osiguranja čiji je rok valjanosti istekao.***

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nije dato obrazloženje odnosno nisu navedeni razlozi odstupanja prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihoda od pomoći od izvanproračunskih korisnika te rashoda za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna.



Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u 2021. ostvareni su u iznosu od 4.895.011.282,00 kn i veći su za 1.950.175.993,00 kn ili 66,2 % u odnosu na ostvarene u 2020. kada su iznosili 2.944.835.289,00 kn. Prihodi od pomoći od izvanproračunskih korisnika u 2021. ostvareni su u iznosu od 2.202.789,00 kn i manji su za 2.314.231,00 kn ili 51,2 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini kada su iznosili 4.517.020,00 kn. Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2021. ostvareni su u iznosu od 3.376.451.682,00 kn i veći su za 1.546.990.246,00 kn ili 84,6 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini kada su iznosili 1.829.461.436,00 kn.

Odredbom članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2022., propisano je da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Novim Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022., odredbom članka 16. na istovjetan način propisana je obveza navođenja razloga većih odstupanja.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 15. navedenog Pravilnika iz 2022., između ostalog, propisano da je u Bilješkama uz Bilancu potrebno navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje.

***Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.***

- 2.2. *Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s usklađivanjem podataka o instrumentima osiguranja plaćanja evidentiranim u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U Očitovanju navodi da je prema Uputi Ministarstva iz studenoga 2020., a u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu sa svrhom pravodobnog evidentiranja u poslovnim knjigama, Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora dostavljala izvješća o stanju instrumenata osiguranja, odnosno o promjenama njihovog stanja istekom svakog tromjesečja u godini. Navodi da je 5. prosinca 2022. na zahtjev Državnog ureda za reviziju za dostavom evidencije instrumenata osiguranja plaćanja za koncesije u području vodnoga gospodarstva, Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora, imajući u vidu Uputu Ministarstva od 16. studenoga 2022., dostavila evidenciju instrumenata osiguranja plaćanja Uprave vodnoga gospodarstva i zaštite mora koji su iznosili 61.493.000,00 kn. Razlika u iznosu od 31.406.480,00 kn ili 33,8 % odnosi se na nevažeće instrumente osiguranja prema kojima se ne mogu poduzimati mjere naplate, a koji su izuzeti iz evidencije. Obrazlaže da je, Uputom Ministarstva iz studenoga 2022., svim ustrojstvenim jedinicama naloženo ažuriranje stanja instrumenata osiguranja u cilju izuzimanja nenaplativih instrumenata osiguranja te dostavljanje izvješća zaključno s 31. prosinca 2022.*

*Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora postupila je prema navedenoj Uputi iz studenoga 2022. te je Glavnom tajništvu Ministarstva, Sektoru za financije, proračun i računovodstvene poslove internim dopisom iz prosinca 2022. dostavila ažurirano stanje važećih instrumenata osiguranja – zadužnica, bjanko-zadužnica i bankarskih garancija ishoda u postupcima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda. Iz dosadašnjih evidencija izuzeti su nevažeći instrumenti osiguranja, odnosno instrumenti s istekom roka važenja, kao i instrumenti osiguranja nevažećih ugovora o koncesiji. Obrazlaže da Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora i dalje postupiti prema navedenim uputama Glavnog tajništva Ministarstva, a u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te istekom svakog tromjesečja dostavlja ažurirano stanje instrumenata osiguranja ishoda u postupcima zaključivanja ugovora o koncesiji.*

*Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s redovitim provjeravanjem rokova valjanosti pribavljenih instrumenata osiguranja plaćanja te isknjižavanja iz glavne knjige primljenih instrumenata osiguranja čiji je rok valjanosti istekao. U Očitovanju navodi da su se protekli rokovi valjanosti instrumenata osiguranja plaćanja naknada za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina (bjanko-zadužnice) odnosili na: istražne prostore mineralnih sirovina, koji su brisani iz Registra istražnih prostora mineralnih sirovina te su bjanko-zadužnice vraćene rudarskim gospodarskim subjektima, eksploatacijska polja mineralnih sirovina na kojima je sklopljen novi ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina te su tijekom upravnog postupka ishoda ugovora o koncesiji rudarski gospodarski subjekti dostavili nove bjanko-zadužnice, a bjanko-zadužnice s proteklom rokom važenja vraćene su rudarskim gospodarskim subjektima, eksploatacijska polja mineralnih sirovina na koja je po sili zakona upisana Republika Hrvatska te su bjanko-zadužnice vraćene rudarskim gospodarskim subjektima. Nadalje, navodi da je prema Uputi Glavnog tajništva Ministarstva iz studenoga 2020., a u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu sa svrhom pravodobnog evidentiranja u poslovnim knjigama, Sektor za rudarstvo dostavljao izvješća o stanju instrumenata osiguranja, odnosno o promjenama njihova stanja istekom svakog tromjesečja u godini. Uputom iz studenoga 2022., svim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva naloženo je ažuriranje stanja instrumenata osiguranja u cilju izuzimanja nenaplativih instrumenata osiguranja te dostavljanje izvješća zaključno s 31. prosinca 2022.*

*U vezi s Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima Ministarstvo u Očitovanju navodi da ne prihvaća nalog jer je mišljenja da su u bitnome u Bilješkama uz financijske izvještaje obrazložena sva značajnija odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine te navodi tekst iz Bilješki:*

*AOP 045-račun 63-Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u ukupnom iznosu od 4.895.011.282,00 kn. Prihodi iskazani na ovom AOP-u odnose se na sredstva primljena na temelju tekućih i kapitalnih pomoći od institucija i tijela EU. Najznačajniji prihodi ostvareni su u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (izvori 562 i 563). Unutar ovog AOP-a evidentirani su i prihodi za ostale EU projekte te prihodi ostvareni od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za sufinanciranje učešća za EU projekte, kao i prihodi ostvareni prijenosima između proračunskih korisnika. Od navedenih prihoda najznačajnije odstupanje u odnosu na 2020. odnosi se na prihode ostvarene za EU projekte. AOP 219-račun 36-Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u ukupnom iznosu od 3.376.451.682,00 kn.*

*Rashodi evidentirani na ovom računu bilježe značajan porast u odnosu na prethodno razdoblje, u najvećoj mjeri odnose se na tekuće i kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, od čega se najznačajniji iznosi odnose na provedbu projekata vodnoga gospodarstva.*

2.3. Prema odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi odstupanja prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihoda od pomoći od izvanproračunskih korisnika te rashoda za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna. S obzirom na to da su u 2021. prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna veći za 1.950.175.993,00 kn ili 66,2 % u odnosu na ostvarene u 2020., prihodi od pomoći od izvanproračunskih korisnika manji za 2.314.231,00 kn ili 51,2 %, dok su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna veći za 1.546.990.246,00 kn ili 84,6 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do navedenih odstupanja, Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga.

### 3. Prihodi i primici

3.1. Prihodi i primici za 2021. ostvareni su u iznosu od 5.720.956.032,00 kn. Vrijednosno značajniji ostvareni su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 4.895.011.282,00 kn te prihodi iz nadležnog proračuna u iznosu od 734.263.495,00 kn. Prihodi iz nadležnog proračuna ostvareni su za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 479.452.595,00 kn, rashoda poslovanja u iznosu od 253.761.726,00 kn te izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 1.049.174,00 kn.

U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su prihodi od naplate/prodaje ulaznica u nacionalnim parkovima i parkovima prirode u iznosu od 7.686.010,00 kn na temelju odredaba Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja donacija i vlastitih prihoda nacionalnih parkova i parkova prirode (Narodne novine 65/17), koji je bio na snazi do 4. listopada 2022. Prema odredbi članka 2. navedenog Pravilnika, vlastiti prihodi nastaju obavljanjem poslova u sljedećim djelatnostima: naplata ulaznica i vinjeta, prodaja suvenira, vodiča, monografija, knjiga, CD-ova, iznajmljivanja štandova ili davanja u zakup zemljišta, prostora ili opreme koji nisu prijeko potrebni za nesmetano obavljanje njihove osnovne djelatnosti sukladno načelu dobrog financijskog upravljanja, a prema posebnim propisima i druge slične djelatnosti koje Ustanove obavljaju na tržištu i od kojih Ustanove, u skladu sa Zakonom o proračunu ostvaruju vlastite prihode. Odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisano je da se prihodi ostvareni od naplate ulaznica i vinjeta koriste na sljedeći način: tri posto ostvarenih prihoda uplaćuje se u državni proračun na izdvojeni izvor sredstava pod nazivom Zajednička sredstva parkova Hrvatske, a 97,0 % ostvarenih prihoda ostaje Ustanovi za rashode osnovne djelatnosti Ustanove.

Nadzor nad ostvarivanjem i korištenjem vlastitih prihoda nacionalnih parkova i parkova prirode u 2021. i prijašnjih godina nije obavljan. Odredbom članka 11. navedenog Pravilnika propisano je da nadzor nad ostvarivanjem i korištenjem donacija i vlastitih prihoda sukladno odredbama ovoga Pravilnika provodi Ministarstvo. Skreće se pozornost da je u listopadu 2022. stupio na snagu novi Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode (Narodne novine 111/22), koji na jednak način uređuje navedeno.

***Državni ured za reviziju nalaže obavljati nadzor nad ostvarivanjem i korištenjem vlastitih prihoda nacionalnih parkova i parkova prirode prema odredbama Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode.***

Prema odredbi članka 56. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu vlastiti prihodi svih korisnika planiraju se u državnom proračunu, a propisano je izuzeće od obveze uplate navedenih prihoda u proračun, između ostalog, i za nacionalne parkove i parkove prirode. Nadalje, ostvarenje i trošenje vlastitih prihoda iskazuje se mjesečno u sustavu državne riznice.

Odredbom članka 12. Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja donacija i vlastitih prihoda nacionalnih parkova i parkova prirode, koji je bio na snazi do listopada 2022., propisano je da su ustanove koje primjenjuju odredbe ovog Pravilnika obvezne na zahtjev Ministarstva dostaviti izvješće o ostvarenju i korištenju donacija i vlastitih prihoda za određeno razdoblje. Ministarstvo do sada (od 2017. do vremena obavljanja revizije, prosinac 2022.) od nacionalnih parkova i parkova prirode nije tražilo izvješće o ostvarenju i korištenju donacija i vlastitih prihoda za određeno razdoblje. Odredbom članka 12. Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode (Narodne novine 111/22), koji je stupio na snagu u listopadu 2022., navedeno je regulirano na jednak način.

***Državni ured za reviziju nalaže od nacionalnih parkova i parkova prirode zatražiti izvješće o ostvarenju i korištenju donacija i vlastitih prihoda za određeno razdoblje u skladu s odredbama Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode.***

- 3.2. *Ministarstvo prihvaća naloge. U Očitovanju navodi da će, u skladu s odredbom članka 11. Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode, provesti nadzor nad ostvarivanjem i korištenjem vlastitih prihoda, a u skladu s odredbom članka 12. navedenog Pravilnika zatražiti izvješće o ostvarenju i korištenju donacija i vlastitih prihoda.*

## Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta za 2018. te Ministarstva zaštite okoliša i energetike za 2019. o čemu su sastavljena izvješća i izražena bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošlim revizijama, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

### Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2019.	Donijeti provedbene propise za čije su donošenje uspostavljeni potrebni preduvjeti, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.	30. svibnja 2021.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. siječnja 2020.	provedeno
3.		2019.	Provjeriti dokumentaciju na temelju koje su u poslovnim knjigama Ministarstva evidentirana potraživanja od Ministarstva kulture za usluge savjetovanja za projekt javno-privatnog partnerstva Hrvatski povijesni muzej te utvrditi je li evidentiranje tog potraživanja utemeljeno.	-	provedeno
4.	Rashodi i izdaci	2018.	Nad korištenjem potpora obavljati nadzor kod korisnika poticajnih mjera u skladu s odredbama Zakona o poticanju ulaganja.	31. prosinca 2020.	provedeno
5.		2018.	Propisati kriterije prema kojima bi se odredio uzorak za provođenje nadzora kod korisnika sredstava.	30. lipnja 2020.	provedeno
6.	Imovina	2015. 2016. 2017. 2018.	Poduzeti mjere naplate neiskorištenih sredstava Jamstvenog fonda koja su u 2013. i 2014. dana županijama te ugovoriti rokove za povrat neiskorištenih sredstava.	1. lipnja 2025.	u postupku provedbe
7.		2017. 2018.	Poduzeti aktivnosti za odabir izvoditelja za završetak radova izgradnje građevinskog objekta centra SEECEL.	21. kolovoza 2019.	provedeno
8.		2019.	Dogovoriti s Ministarstvom financija u čijim poslovnim knjigama trebaju biti evidentirana potraživanja od Hrvatskih voda za podzajmove u vezi s tri projekta. U slučaju dogovora da ta potraživanja trebaju biti evidentirana u Glavnoj knjizi državnog proračuna, Ministarstvo ih treba isknjižiti iz svojih poslovnih knjiga kako u konsolidiranim financijskim izvještajima ne bi bila dvostruko iskazana.	31. prosinca 2021.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom za poduzimanje mjera naplate neiskorištenih sredstava Jamstvenog fonda koja su u 2013. i 2014. dana županijama u ukupnom iznosu od 48.000.000,00 kn i ugovaranja roka za povrat neiskorištenih sredstava, Ministarstvo je do konca 2021. naplatilo navedena potraživanja u iznosu od 27.995.833,00 kn, a potraživanja u iznosu od 20.004.167,00 kn nisu naplaćena. Prema zaključenim ugovorima o doznačavanju sredstava za provedbu Programa Jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2014., rok važenja depozita je do lipnja 2025.

**Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju.**

- 1.2. *Ministarstvo u Očitovanju navodi da su nalozi i preporuke iz prošlih revizija provedeni, osim u dijelu poduzimanja mjera naplate neiskorištenih sredstava Jamstvenog fonda koja su u 2013. i 2014. dana županijama te ugovaranja rokova za povrat neiskorištenih sredstava. Nadalje, navodi da će, s obzirom na to da depoziti Jamstvenog fonda za 2014. vrijede do 2025., Ministarstvo povrat sredstava zatražiti po isteku ugovorenog roka.*